

HÁRS JÓZSEF:
AZ ÁLLAM ÉN VAGYOK

Tragikomédia három felvonásban

Szereplők:

Furnér Gyula cipész, házmester, 51 éves

Papócs Lajos, hivatalvezető a földszintről, 50 éves

Teodóra, a felesége, 45 éves

Ibolya, a lányuk, 17 éves

Dávid, egyetemista, Liza albérlője, 19 éves

Liza, nyugdíjas tisztviselő az első emeletről, 56 éves

Kázmér, Liza volt férje, Nyugatról, 63 éves

Riza, vénkisasszony a második emeletről, 49 éves

Mária, egyetemista, 19 éves

Belvárosi bérház a volt vasfüggönytől keletre, 1990 körül

Mindenféle hasonlóság a véletlen műve.

Sopron, 1998

TARTALOMJEGYZÉK:

I. FELVONÁS

II. FELVONÁS

III. FELVONÁS

I. FELVONÁS

(Kopott belvárosi bérház alagsora egy májusi péntek reggelén. A színpad nagybik, bal oldala cipésműhely, ajtóval a házmesteri lakásba. Jobbra — emeltebb szinten — a lépcsőház, hátul az épület kijárata. A két teret egymástól üvegfal választja el, benne ajtóval, rajta fordítható tábla „Nyitva”, illetve „Rögtön jövök” felirattal, előtte lépcső a műhelybe. Ott suszterszék, mellette demizson, asztal, polc, cipők, szerszámok, dobozok, egyebek nagy rendetlenségben. A jobb szélen falitelefon. A polcon kalitka, benne műpapagáj.)

(Lassan felmegy a függöny.)

1. jelenet

Furnér *(kijön a lakásból):* Jó reggelt, Lóri! Hogy aludtál? *(Megeteti, megitatja.)* Hű, a mindenit! Ez a hála? Csípsz a csőröddel? *(Fújja az ujját.)* Mit csináltál velem! Most hogy' a fenébe vegyem a kezembe a söprűt? Eh, ma kihagyom a takarítást. *(Papagájhangon: „Kurva! Kurva!”)* A te felelősségedre. *(Leülne, de meggondolja magát.)* Megint idevág nekem a nagyságos asszony egy koszos, szemétre való topánkát, hogy tündércipellőt varázsoljak belőle. Azért sem. *(Felveszi, majd lecsapja a „topánkát”.)* — Jaj, a gerincem. Jobban fáj, mint valaha. — *(Egyenesítgeti a derekát.)* — Pfuj! Lábszag. *(Szellőztet.)* Vakondélet. Legalább besütne ide a nap.— Mennyi cipő! Ezt mind mára ígértem? Hm. Lóri. Miért nem szóltál bele. Ezért vettelek? Lóri, most jut eszembe. Ma van újjászületésem sokadik évfordulója. *(Az ujjain próbálja kiszámolni, de nem megy.)* Ezt megünnepeljük. Összeugrasztjuk őket. Isteni szórakozás lesz!

(Csöng a telefon.)

Furnér *(leakasztja a kagylót):* Halló! *(Hirtelen alázatosra vált.)* Igen. Természetesen. Tudom. Viszem. A postaládába. Mint máskor. Igen. A viszonthallásra. *(Visszateszi a*

kagylót és elgondolkodik.) Egyszer látnám a képüket! De sürgős! Miért mindig csak én? Kérdezzék meg Papócsot, miből telik neki — hány éve már — például vadászatra? — Hiába szellőztetek utánuk, nyomott marad a levegő. *(Becsukja az ajtót és visszatér a cipőkhöz.)* Mit mászkálnak annyit? Maradjanak a fenekükön, akkor nem vásik el a sarkuk! *(Kézbe veszi az egyik cipőt.)* Haha, a Riza tant, a repedsarkú Riza tant. Adja a naiv vénkisasszonyt. Hiszi a piszi! — Megcsináljam neki? Aztán megint nem fizet. Lóri, fogadjunk, ő lesz az első. *(Leül és húz egyet a demizsonból.)* No, mit mondtam?

2. jelenet

Riza *(megjelenik a lépcsőházban, letesz egy szemetes vödröt a műhely bejárata mellé és bezörget az üvegajtón):* Furnér mester, nyissa ki!

Furnér: Jöjjön csak, nyitva van. *(Lekezelőn.)* Korán tetszett kelni, Riza tant. Nem volt, aki ágyban marasztalja.

Riza *(visszahőköl):* Ne mondjon ilyeneket, még belepirulok.

Furnér: Vigyázat, lépcső. El ne bukjon! *(Felkel és kezét csókol Rizának.)* Kiszti-hand!

Riza: Rég nem láttam ilyen udvariasnak.

Furnér: Ma, újjászületésem sokadik évfordulóján a kedves törzsvendégnek ennyi kijár.

Riza: Milyen újjászületés?

Furnér: Amikor végre felkelhettem a betegágyból és elfoglalhattam ezt a trónust.

Riza: Betegágy? Erről nem tudok.

Furnér: Jobb is. Jaj, jaj, jaj!

Riza: Mit csinál?

Furnér: Berozsdállt a derekam, muszáj hajlíztatni. — Különben mindjárt készen leszek a cipőjével. Addig hadd halljam a ház legfrissebb híreit. *(Leül és dolgozni kezd.)*

Riza: Tőlem? Én nem tudok semmit.

Furnér: Ráér egész nap. Nem kell kölyköket az asztal körül kergetni, hogy megtanulják, mi az illem.

Riza: Miért? Magának kell?

Furnér: Nekem itt van az én neveletlen gyermekem. (*Papagájhangon: „Kurva! Kurva!”*) Lóri! Moderáld magad! — Haragszik magára.

Riza: Rám? Miért?

Furnér: Mert nem simogatta meg. Ennyi igazán kijár neki.

Riza (*megsimogatja*): Micsoda gyerek. Így jó?

Furnér: Mindenkinek van játéka, csak nekem ne legyen? Különben rossz helyen simogatta. Az árcédula van ott.

Riza: Hol vette?

Furnér: Bolhapiacon. A műkarácsonyfa alá. Meglepetésnek a magam számára.

Riza: Nem szeretem az állatokat. Gonosz a lelkük.

Furnér (*papagájhangon: „Kurva! Kurva!”*).

Riza: Miket rikácsol ez a...

Furnér: Ez a dög, ugye? Derék állat, igazi barát. Ne féljen, mást nem tud. Ezt is a készítője tanította be neki.

Riza (*gyanakodva nézegeti, honnan jön a hang*): Az ördög műve.

Furnér (*nevetve figyel*): Na de, Lóri, helyetted is szégyellem magam. Én illet ki nem ejtenék a számon.

Riza: Ajánlom is. — Elég az, hogy mindent hall.

Furnér: No jó. Ha nem akar magától beszélni, akkor én kérdezek. Riza tant, sohasem keresett magának férjet?

Riza: Én? Keresni? Hova gondol? Anélkül is mind a tíz ujjamra jutott volna egy. Van hozományom. Aki arra vadászik, ma is megtalál. Igaz, hogy azon nyomban kiadnám az útját. Ne a pénzem, *engem* vegyen el.

Furnér: Kényelmesebb az ábrándozás, mint a házasság.

Riza: Furnér úr, ma nem söpört a ház előtt. És a szemetet sem vitte ki. Figyelem.

Furnér: Jó magának, egész nap azt csinálja, amit akar. És ott fönn, a második emeleten. Ha én egyszer innen a sötét lyukból feljuthatnék a napra! Jó, engem nem látott. No és mit látott még, amikor kinézett az ablakon?

Riza: Én kinéztem a világra? Mit gondol rólam! Nem vagyok én kukaedény, hogy minden szemetet befogadjak. — Miért nem húzza ki magát? Megint olyan púpos.

Furnér (*szúrósan szembenéz vele*).

Riza (*elkapva a mester tekintetét, behúzza a nyakát*): Rosszul szóltam?

Furnér (*fojtottan, fenyegetően*): Mondja még egyszer.

Riza (*lesüti a szemét, csak azért is*): Púpos.

Furnér: Szerencséje, hogy most nem hallottam. Az én bajomról csak én beszélhetek. Megértette?

Riza: Ez a ház Szodoma és Gomorra.

Furnér: Még csak most jött rá? Idestova egy évtizede tapasztalom nap mint nap. Különben hagyjuk a múltat. — Mi lesz a hírekkel? Ingyen dolgozzak?

Riza: Nem mesélne inkább maga?

Furnér: Hogy ki kinek a kije és mióta? Most nincs hangulatom hozzá. Majd egyszer. Halljuk az újat.

Riza: Hát tudja, a Papócs. Leülhetek?

Furnér: Jaj, ne haragudjon, hogy még nem is kínáltam helytel. Természetesen, tessék.

Riza (*leül*): Köszönöm. Szóval...

Furnér (*int, hogy ne folytassa*).

3. jelenet

Papócs (*beront, hadonászik*): Furnér úr! Búzlík a lépcsőház a szeméttől! Léptenyomon tele vödörkbe botlik az ember! Sziesztázik reggelente? Kutyakötelessége kívinni a kukaedényt. Nem akarja tovább vállalni a házmesterséget? Mit gondol, miért alkalmaztuk? Nem lesz ennek jó vége!

(*Autóduda kintről.*)

Riza és Furnér (*szótlánul bámulnak rá*).

Papócs (*meghallja a duda hangját, semmivel sem törődve kirobog*).

4. jelenet

Furnér: Rabszolgája vagyok, vagy mi a fene!? Én vagyok az idősebb.

Riza: Most milyen nagy a hangja, bezzeg... Idefigyeljen, első számú hír.

Furnér: Mondja, mondja.

Riza: Ez a ház Szodoma és Gomorra.

Furnér: Úgy? Tudja, mit mond?

Riza: Valami rossz lehet, mert a papunk mennydörögte legutóbb.

Furnér: Már ő is be van avatva? De most mire alapozza?

Riza: Képzelve. Papócs úr már megint késő éjszaka jött haza.

Furnér: Késő éjszaka? Riza tant, megvárta?

Riza (*alázatosan mentegetőzve*): Fogalmam sincs, hány óra volt. Ezek a frontok. Mondják. Nem tudtam aludni. Hanem Furnér úr, láttam, amit láttam. Haj, milyen sokáig kereste a kulcsát! Bumm, le is ejtette. Végre, Na végre. Eltalálta a kulcslyukat. — Gondolja, hogy a túlórázástól lett ilyen bizonytalan?

Furnér: Hű, ez már igen. Teodóra, a kardos asszony, mert kardos asszony, az szent igaz, sodrófával várta az ajtóban. Nem? Ilyet nem tapasztalt, Riza tant? És tud még valamit? Megint kiabáltak egymásra?

Riza: Méghozzá miket! Mellesleg a férfi alig jutott szóhoz. Ez különben magának nem újság.

Furnér: Mondja már az újdonságot!

Riza: Papócs csak azt hajtogatta: „Maxi, Maxi, de Maxi!”

Furnér: Az micsoda? Úgy rémlik, hogy valamikor annódacumál már hallottam.

Riza: Csúfnév, vagy mi, de attól az asszony még dühösebb lett.

Furnér: Vicces. Még dühösebb? Maxi. Hm. (*Belefirkant egy füzetbe.*)

5. jelenet

Teodóra (*jobbról jön, szatyorral és kosár krumplival*): Sokáig tart?

Furnér: Hamar megleszek.

Teodóra (*távolságtartással*): Csupa csíra már ez a krumpli. Ideje, hogy újkrumplit lehessen kapni. Nem hallottak róla? Mennyibe kerülhet.

Riza: Mondják, hogy kevés termett.

Teodóra: Hajaj, félek, nem a mi pénztárcánkhoz szabják az árát. — Na majd visszajövök. A mindenségit. Majdnem felrúgtam ezt a szemetesvödröt. Itt a helye, Furnérúr? Úgy láttam, az utcát sem söpörte le. Sztrájk? Hogy képzeli. Folyton csak szaglász mindenki után, a dolgát meg elhanyagolja.

Riza: Már viszem. Az enyém.

Teodóra: Vigye, de hogy hova, azt nem tudom.

Riza: Nem vitték el a szemetesek?

Teodóra: De nem ám. Ki kellett volna húzni a kapu elé. Nem mondta a férjem?

Furnér: Csak két kezem van. Nem tudok mindent egyszerre megcsinálni. Majd sor kerül arra is.

Teodóra: Addigra már hetedhét országon is túl járnak. (Istenverte alak.) *(Elmegy.)*

6. jelenet

Furnér: Hm! Miért nem csinálta meg helyettem. — *(Rizához.)* Na és aztán? Folytassa.

Riza *(Teodóra után):* Engem ne sürgessen senki. Majd elviszem valahová. Legfeljebb a szomszéd kukájába. — Hol hagytam abba?

Furnér: Hogy kiabáltak egymásra.

Riza: Az semmi. Mást mondok. — Senki sem hallgatódzik? Biztos, hogy senki sem hallgatódzik?

Furnér: Biztos. *(Jámborul.)* Kiugrasszuk a nyulat a bokorból? *(Nagyot üt a kalapáccsal az asztalra, majd kárörömmel nézi Riza ijedelmét.)*

Riza: Jaj! Ne ijesztgessen, mert rémeket látok.

Furnér: Vagy nagyobb baj történik. *(Hirtelen még egyszer üt a kalapáccsal.)*

Riza: Jajjaj. Szorítok.

Furnér: Látja, senki sem mozdult. — Nos? Mi történt még?

Riza: Pszt! A fiatalúr már megint...

Furnér: Mit már megint? Csupa fül vagyok!

Riza: Már megint fenszterliztek a kisasszonnyal. Nem tudnak betelni egymással. Nyalják-falják egymást. Ha soká nézi az ember, felfordul a gyomra.

Furnér: Nyomja az ablakpárkány.

Riza: Gusztustalan, no.

Furnér: Mégis mit csináltak, Riza tant? Fel vagyok háborodva. Pedig el sem tudom képzelni.

Riza: Furnér úr, Szodoma és Gomorra ez a ház. Mikor lesz készen?

Furnér: Mindjárt. *(Megint nagyot üt a kalapácsával.)*

Riza: Jaj! — Idefigyeljen Furnér úr. El ne mondja. Este, amikor kiráztam az abroszt az ablakon...

Furnér: Kirázta? Strigula. A többihez. Riza tant, már megint kirázta.

Riza: Kiráztam no, merre rázzam ki. Hanem ha igazán érdekli, amit akkor tapasztaltam, nem foglalkozik ilyen kicsinyes dolgokkal.

Furnér: Persze, hogy érdekel, de rendnek muszáj lenni. Megértette? — Mondja. A fiatalúr fenszterlizett a kisasszonnyal, vagy a kisasszony fenszterlizett a fiatalúrral.

7. jelenet

Liza *(az utca felől jön, kezében tejeskanna):* Látom, foglalt, Furnér úr. Úgyis fel kell vinnem a tejet.

Furnér: Maradjon csak, ez magát is érdekli, Liza asszony. Az elsőről még szebb a panoráma.

Liza: Csakhogy nekem a házimunkáktól nem jut időm arra, hogy csak úgy kinézegetsek. Hol tartottak?

Riza: Fenszterlizés folyik esténként Papócsék ablakában.

Furnér: Egyelőre elégedjünk meg annyival, hogy a kisasszony kihajol az ablakon. Majd kinyomozzuk közös erővel, ki a fiatalúr. Jó? Riza tant. Folytassa.

Riza: Előbb még a paprikás krumpli. Az illata fölszállt hozzám.

Liza: A földszinttől egészen odáig?

Riza: Bizony, bizony. Be a konyhám ablakán, keresztül az előtéren, át a nagyszobán, egészen az orromig.

Liza: No jó, majd visszajövök. Most megyek felforralni a tejet. *(Elmegy.)*

8. jelenet

Riza: Nem baj, ugye, hogy elkanyarodtam.

Furnér: Született diplomata. De azért elmondja nekem végig.

Riza: Persze. Előbb még a vacsorákat. Érdekli?

Furnér: Persze. Ezentúl mindig beszámol arról, mit esznek Papócsék.

Riza: Figyeljen. Mondom.

Furnér: No. Részletesen. *(Leírja.)* Paprikás krumpli.

Riza: Macskaköröm. — Macskaköröm.

Furnér: Macskaköröm?

Riza: Még egy macskaköröm.

Furnér: Még egy?

Riza: Egyelőre elég. A többi legközelebb.

Furnér: Hm. Ez igen.

Riza: A Papócs *főnök*. Biztos nem bagóért. Mondják. Hova költi azt a rengeteg pénzt? —

Furnér: Kicsit gyorsabban. Túl nagy lesz a hallgatóság.

Riza: Mégis. Hova költi azt a rengeteg pénzt?

Furnér *(az ujján számolja)*: Csizma, bakancs, tavaszi cipő, lakkcipő, nyári cipő, szandál, mennyit javítottam! És a vadászat, tudja mibe kerül a vadászat? Akár lő, akár nem lő.

Riza: Folytatom. És csak nem jön a férje, csak nem jön a férje.

Furnér: Macskaköröm.

Riza: Persze, hogy nem jött.

Furnér: Aztán jött. Ezt már elmondta. A fenszterlizést mondja. Gyorsan, mielőtt még az érdekeltek visszajönnek. Papócsról akkor is beszélhet, ha Liza asszony feltűnik.

Riza: Igaz. Tehát... Igen. Az a taknyos bezörgetett az utcáról az ablakon, Ibolya meg kinyitotta, sőt kihajolt. Képzeld. Idáig. *(Hasig mutatja.)* Feslett nőszemély. Mindene látszott.

Furnér: Nana! Fölülről?

Riza: Legalábbis, szóval, na. Legszívesebben behunytam volna a szememet.

Furnér: De remélem, nem tette!?

Riza: Hogyan tudták megcsinálni? Ha nem látom, el sem hiszem. Nagyon magasan van az ablak. — Húzza ki magát, Furnér úr! Ebből lesz a tüdőbaj. *(Észbe kapva befogja a száját.)*

Furnér: (Na mer' azér'!) Mit látott? Hadd képzeljem el.

Riza: Mester, ezek tisztátalan gondolatok. Nem fél, hogy elkárhozik?

Furnér: Ne törődjön az én lelki üdvösségemmel. Ha nagyon bántja, vasárnap a templomban rebegjen el értem is egy rövid imát. De ha így felcsigázza az érdeklődésemet, akkor biztonság kedvéért *ilyen* hosszút! — Mondja, mit látott?

Riza (*kivágja a tromfot*): Képzelve, megcsókolták egymást. Ugyanúgy, mint tegnapelőtt este. Lélegzetet sem vettek.

Furnér: Akkor is úgy?

Riza: Mi az hogy. És azelőtt. És azelőtt. Írja! (*Macskakörmöt tesz a levegőbe.*)

Furnér: Este. Sötétben. Mit látott belőle? Vagy csak elképzelte? Riza tant, mi lesz a lelki üdvösségével? Én *azért* nem megyek el a templomba, hogy Riza tant túlvilági életén könnyítsek. Főzzék csak a pokolban, még drukkolok is Belzebubnak.

Riza (*elgondolkodva*): Mondja, Furnér úr, csókolódzás közben nem jön le a rúzs a szájról?

Furnér (*néhány sort ír egy papírlapra és borítékba zárja*): Én? Gondolja, én szakértő vagyok ebben? Talán a Lóri.

Riza: A férfiak mind buknak a nőkre. Olvastam. Ebből következik, hogy maga is szakértő. Szóval lejön a rúzs, vagy nem jön le?

Furnér (*kihívóan*): Az bizony lehet, hogy lejön.

Riza (*hirtelen elhatározással*): No, akkor megyek.

Furnér: Riza tant, a cipője! És a szemetest el ne feledje. Ott kint.

Riza: Visszajövök, majd ha bevásároltam. Pszt! Az úrfinak mindjárt el kell mennie egyetemre, Ibolyának meg a munkahelyére.

Furnér: Munkahelyére? Hát már nem jár iskolába?

Riza: Rosszul tanult. (*Titokzatosan.*) Mindig máshol járt az esze. Benyomták valahová.

Furnér: Látja, ebből is kimaradtam. Amint éppen benyomják. És most Riza tant, hova rohan?

Riza: Ha sietek, talán még szembetalálkozom velük a lépcsőházban, szétugrasztom őket, és máris látom az ifjanc képén a bűnjelet. (*Előre dörzsöli a kezét.*) Ha nekem albérlőm lenne, és ilyesmire vetemedne, kitenném a szűrét.

Furnér: A lépcsőházba. A szűrét. Hogy más is értesüljön róla. Mondja, csak mondja.

Riza: Az a szerencsétlen özvegy, a Liza semmit se lát a bánatától. Szodoma és Gomorra ez a ház, én mondom magának, akárhogy is takargatják. Mi is homokba dugjuk a fejünket, mi ketten, pedig nyakunkon az Utolsó Ítélet. Mondják. *(Figyel a lépcsőházra.)* Nem szeretnék az örök sötétségbe jutni.

Furnér: Számla kérdése. Ha fizetik a villanyszámlát, nem lesz örök sötétség.

Riza: Amit mondtam, tessék komolyan venni.

Furnér: Jó. Teszünk majd ellene. Bízsa rám. Addig is... *(Félbeszakítja magát.)*
Jön.

9. jelenet

Liza *(feltűnik a lépcsőházban, hatalmas batyuval, amelyet a műhelyajtó mellé tesz).*

Riza: Megyek, mert még észrevesz, aztán telepletykálja a várost, hogy engem megint itt látott Furnér úrral édes kettesben... Tudja, milyen. *(Elindul kifelé.)*

Furnér *(dolgozik).*

Riza: Szóval. *(Számol az ujjain.)* Csizma, bakancs, ünnepi cipő, tényleg nem jut a háztartásra. *(Jó hangosan.)* Majd visszajövök a cipőmért. *(Kifelé lépeget.)*

Furnér: Édes kettesben. Úgy látszik, szeretné.

(Az ajtóban a két nő összeütközik.)

Liza: Nem tud vigyázni? Éppen a fájós lábamra lép.

Riza: Csak nem tyúkszem? Azon lehet segíteni. Ha az ember minden nap, amikor lábat mos... Piha! Sietek. *(Furnér felé.)* Pszt! *(Elmegy a vödörrel.)*

10. jelenet

Liza: Micsoda perszóna! Engem, a szerencsétlen özvegyasszonyt is képes a nyelvére venni. Mit vétettem neki? Egész nap a port nyelem, amikor kirázza a rongyot az ablakából. Egyáltalán szabad ezt?

Furnér: Igaza van, nem, de mit kezdjek vele? Nem lehet felnőtt számba venni.

Liza: És akkor még ilyen megjegyzéseket tesz. Én szappant használok. Nem pacsulit, mint ő, hogy elfedje a mosdatlanságát. — Furnér úr, meg tudta gyógyítani az

én kedvenc cipőmet? Szegény uram vette születésnapomra egy hónappal a távozása előtt. *(Felnéz az égre.)*

Furnér: Mikor halt meg szegény?

Liza: Jövő kedden, nem, jövő szerdán lesz tíz éve, hogy itt hagyott engem. *(Ismét felnéz az égre.)* A legnagyobb csokrot rendelem a sírjára. Idén csak pénzt küldtek a gyerekek. Onnan messziről nem tudnak mindig hazarepülni.

Furnér: Ketten vannak, ugye? Hogyhogy még egyszer sem találkoztam velük?

Liza *(nem figyel Furnér szavaira):* Nemes szívű, hűséges férfi volt. Kár, hogy nem ismerte.

Furnér: Nem? Biztos?

Liza: Itt biztos nem találkoztak. Maga jóval később került ide.

Furnér: Papócséknak akkor már volt gyerekük.

Liza: Mire céloz?

Furnér: Az asszony sohasem hagyta, hogy a gyerek velem beszélgessen. Meg tudja ezt nekem magyarázni?

Liza: Egy felnőtt, akinek nincs gyereke, tapintatlanul olyasmiket mondhat, ami nem való a kiskorúak fülébe.

Furnér: És lett volna olyasmi? Amit itt-ott hallhattam netán róluk, a kislánynak viszont nem szabad megtudnia?

Liza: Úgynevezett jó barátnők nekem is súgtak ezt-azt a fülembe. Mondtam az uramnak, ne mutassa ki a gyerekekkel szemben az érzelmeit. De az ilyen fennkölt lélek...

Furnér: Gyerekszerető volt.

Liza: Igen, igen. Fennkölt lélek. — Neki már jó ott fenn. Istenem, mikor szólítasz magadhoz? *(Süteménydarabot kap be.)*

Furnér: Sütemény?

Liza *(tele szájjal):* Ühüm. — Szóval meg tudta javítani?

Furnér: Asszonyom, ezzel a cipővel legfeljebb lefelé zuhanhat, de oda fel... Nézze, itt is kiszakadt, ott is eleresztette magát, nem tudom megvarrni, mert lyukat a lyukhoz képtelenség összeizélni. Hiába no, kiszolgálta már.

Liza: Semmi módon sem lehet?

Furnér: Csirizzel odaragaszthatom a lábához, megspórolhatja a szappant. Még úgy sem adok neki hosszú időt.

Liza: Miből vegyek újat? Abból a kis nyugdíjból mire telik?

Furnér: Ne tessék mondani. Már megbocsásson, a bőre alatt is pénz van.

Liza: Ezt meg honnan veszi? Csak nem?

Furnér: Csak igen.

Liza: Ez a nőszemély terjeszti rólam? A Riza? Elirigyelné még az utolsó filléremet is.

Furnér: Azt esetleg nem, de az albérlőjét igen. *(A papagájhoz: Te Lóri, egy szót se!)* Elnézést.

Liza: Nem vagyunk egyedül?

Furnér: A papagájom. Úgyszólván családtag.

Liza *(furcsán néz Furnérra).*

(Csend.)

Furnér: Szóval. Az albérlője veszélyben.

Liza: Elirigyelné! Gyalázatos! Ha nem lett volna gyerekszobám, kikaparnám a szemét. És még mit mondott?

Furnér: Pszt! Semmit.

Liza: Az lehetetlen. Olyan még nem volt a világtörténelemben, hogy ő akár egy percig is csendben maradt volna.

Furnér: No jó. Papócs úrékról szólt egy-két *jó szót*. Csak úgy melleleg. Amíg felvertem a sarokvasát.

Liza: Jó szót? Azt meghallgattam volna.

Furnér: Alkalma lesz rá.

Liza: Mikor?

Furnér: Most. Én viszont elugrok a boltba vásárolni. Nem haragszik, ugye? Ha visszajöttem, szívesen beszélgetek. *(A borítékot zsebrevágja. Elindul, de visszafordul.)* A lényeg. *(A demizsont felkapja.)* Riza tant! *(Az ajtón lógó „Rögtön jövök!”-táblát kifelé fordítja és rámutat. El.)*

Riza (*kezében az üres szemetesvödör*): Majdnem elfelejtettem! Papócs! Félbehagytam! Nem baj, ha mondom?

Liza: Furnér úr biztos volt benne, hogy Riza ezért még visszajön.

Riza: Furnér úrnak csípős a nyelve. Pedig nem azért beszélek, mert pletykafészek volnék. Valaki terjeszti rólam.

Liza: Remélem, nem rám céloz.

Riza: Nem, nem. Éppen arra célzok, akiről beszéltem. Akinek a férjéről akarom még elmondani azt, mondhatom ugye?

Liza: Ne szerénykedjen, mondja már.

Riza: Annyit mondtam csak Furnér úrnak, hogy Papócs úr sokszor milyen későn jön haza, és olyankor milyen tántorgós.

Liza: Mondja ki nyugodtan: részeg disznó. Nekem nem tud újat mondani róluk. Sokkal régebről ismerem őket. Tudja, azt értem, hogy otthon maradt az asszony a gyerekekkel, amíg az ki nem nőtt a pólyából, de azóta már százszor visszamehetett volna a férjéhez dolgozni. Ha annyira kellene a pénz. Persze könnyebb siránkozni krumpli-hámozás közben, hogy egy fizetésből hárman élnek. No jó. És Riza tant, minek tulajdonítja ezt a későn járást, bocsánat, tántorgást?

Riza: Nem tudok semmit sem. Talán túlórázás?

Liza (*nevet*): Túlórázott a hivatalában? Mese. Már amikor ott dolgoztam, tudtuk róla. Gondolta, hogy ha a feleségének lehet, neki miért ne?

Riza: Teodóra asszony is későn járt haza?

Liza: Nem, nem, nem. Ezt hagyjuk, még nagyon belebonyolódunk.

Riza: Nem tudom a régi dolgokat, honnan tudnám. Amikor ide kerültem, már mindenki itt volt. És hát az ember ne avatkozzon be mások belügyeibe, igaz?

Liza: Jókor jut eszébe. Azt hittem, valami érdekeset tud.

Riza: Ez nem érdekes? Engem minden érdekel.

Liza: Bocsásson meg. Olyan se füle, se farka volt ez az egész. Valami mást akart közölni, talán Furnér úrral. Összeszokott nagy család vagyunk, nekem is elmondhatja.

Riza: Előzőleg arról beszéltem, hogy figyeltem: Ibolya fenszterlizett egy fiúval. Magas kellett, hogy legyen, mert fölért az ablakig, sőt csókolódtak. (*Ártatlan képpel.*) Liza asszony, nincs elképzelése arról, hogy ki lehetett az a magas fiatalember?

Liza (*egy darabig farkasszemét néz Rizával*): Az nem lehet. Kizárt dolog. Ibolyáért azonban nem tenném tűzbe a kezemet. Már ahogy a világra... (*A szájára üt.*) A mai lányok, tudja. Micsoda világot élünk.

Riza: Ők mindig itt laktak? Papócsék.

Liza: Ahol én ma. De még nem volt gyerek.

Riza: Már akkor is hogyszólok ilyen savanyúak voltak?

Liza: Élet volt a házban. Farsang! Álarcosbál!

Riza: Szóval nem örökös gyásznap.

Liza: Gyásznap? Ugyan már. Esküvő. Itt tartottuk. Itt! Hetedhét országra szóló lakodalom. Több volt a kalapban, mint az én, meg az uram addigi összes fizetése.

Riza: Mikor volt az?

Liza: Mikor is. Az álarcosbál? Ez az Ibolya most 17 éves. Éppen kilenc hónapra rá született.

Riza: Az esküvő után?

Liza: Ne keverje össze. Születésnap, álarcosbál, esküvő. A mi esküvőnk jóval előbb volt. Persze aztán megpróbálták leutánozni a mienket. Dehát nem sikerülhetett.

Riza: És azóta ilyen savanyúak? Irigykedtek?

Liza: Látja, az lehet. Azóta, hogy megözvegyültem, én irigyelhetném őket, de én nem vagyok olyan természet. Akkor sem, ha naponta az orrom alá dörgölik, panaszkodásba csomagolva, hogy nekik milyen jól megy. Most is meg tudná venni az újkrumplit. Nekem még a kicsírázott akcióból sem jutott. És akkor úgy megy el mellettem a férfi is. Eh!

Riza: Nem volt ott valami a gyerekekkel?

Liza: Probléma?

Riza: Úgy értem, azt hallottam a boltban, hogy...

Liza: Ki vele. Mit hallott? Amióta egyedül élek, el vagyok zárva a külvilágtól.

Riza: Ott az albérlője. Nem szállítja a híreket?

Liza: Folyton tanul, szegény.

Riza: Pszt!

Ibolya (*útra készen bejön, kezében ételhordó edénye*): Csókolom. (*Egyik lábáról a másikra áll, majd köhint.*)

Liza (*végigméri Ibolyát*): Hol az iskolatáska?

Ibolya (*zavartan*): Már nem járok iskolába.

Liza: Kár abbahagyni. Később hiányozni fog.

Riza: Mit szeretne, kisasszony. Furnér úr mindjárt jön.

Ibolya: Mindjárt?

Liza és Riza: Nyilván akar valamit tőle. Nekünk is elmondhatja. Továbbítjuk. .

Ibolya: Csak azt akartam neki mondani, hogy nem kóstolja meg a paprikás krumplimat? Tegnap, viszont én csináltam.

Riza és Liza: Minden elismerésünk az anyukájának.

Ibolya: Miért neki? Miért nem nekem?

Riza: Csak azért, mert ilyen bátran a kezébe nyomta a főzőkanalat.

Liza: Könnyebb főzni a fiúkat, mint a krumplit.

Ibolya: Én a fiúkat?

Liza: Jó, jó, nem érdeklődünk, csak megjegyeztem. Ami a főzést illeti, azt nem elég korán kezdeni.

Ibolya: A fiúk főzését?

Liza: A konyhában való foglalatосkodást. Ahhoz sok gyakorlás kell, hogy az ember elismerten jó háziasszony legyen. (*Magasra tartja az orrát.*) Különben a kétféle főzés nem áll messze egymástól. Pályázaton nyert valaki azzal a mondással: „Tartsd jól a bestiát.”

Ibolya: Milyen bestiát?

Liza (*nevet*): A férjet! Hamar elmúlik ám az az idő, amikor még ő hozza a virágot.

Riza: Liza asszonyra érdemes figyelni, ő tudja ezeket a dolgokat.

Ibolya: És később nincs virág?

Liza: Van, már hogyan lenne, de azt máshova viszi. (*Erőltetetten nevet.*)

Ibolya: Vajon megkóstolja? Megmondják neki?

Riza és Liza: Szívesen, ha elárulja, hogy mi ezzel a célja.

Ibolya: Nem hiszik, hogy csak rokonszenvből? Barátságból?

Liza: Nem hiszem.

Riza: Őszintén szólva, én sem.

Ibolya: Ha kérek valamit cserébe, az már nem barátság?

Liza: Attól függ. No halljuk, mi kellene.

Ibolya (*nagy zavarban*): Hát nem is tudom.

Riza: Mégis.

Ibolya (*óriási lélegzetet vesz*): Nem lehetne a házban valahol hétfégi bulit rendezni?

Liza: Bulit! Még csak az kéne! Teljes hangerővel. És ki vigyázna az erkölcsökre?

Riza: És ki vigyázott az erkölcsökre akkor, amikor álarcosbált rendeztek, Liza asszony? Álarcosbált, ugye? Mondják.

Liza: Az más. Mi tudtunk vigyázni magunkra.

Ibolya: Jaj, de klassz! Volt itt már?

Liza: Éppen most meséltem a Riza tantnak. Apád volt az egyik főrendező. A mi házasságunk is itt kötött. A fiatalok tanulhatnának tőlünk lelkesedést, szervezést. Sokat dolgoztunk érte, nem volt hiábavaló. Csodálatosan éreztük magunkat ezeken az összejöveteleken.

Ibolya: Álarcos. És nem ismerték föl egymást?

Liza: Dehogynem. Mégis felszabadultan szórakoztunk. — Persze a jólneveltség határai között.

Ibolya: Miért ne lehetne megismételni? Szuper. Azt hittem, itt csupa...

Liza: Hogy itt csupa besavanyodott ember él. Anyádnak itt adta valaki a Maxi nevet. Annyira tetszett, hogy még a vizslánkat is arra kereszteltük.

(Autó erősödő, majd halkuló motorzaja. Csend. Mind figyelnek.)

13. jelenet

Papócs (*bejön táskával és szatyorral, amelyből női cipőt vesz elő. Kimérten*): Jó napot. (*Körbenéz.*) Furnér úr?

Riza: Rögtön jön. (*A táblára mutat.*)

Papócs: Róza tant itt marad?

Riza: (Riza.) (*Legyint.*) Itt maradok. Mi az üzenet?

Papócs: Ez a cipő sürgősen kell. (*Biccent Liza felé.*) Délutánra.

Ibolya: Csókolom, apu.

Papócs: Kint az autó, várnak.

Liza (*Papócsnak*): Hogyhogy ilyenkor?

Papócs (*Ibolyához*): Még csak idáig jutottál?

Ibolya: Elfelejtettem, hogy később kell mennem.

Liza: Most nincs iskolatáska, nem kell úgy sietni.

Papócs (*pillanatig gondolkodik, aztán Ibolyához*): Ezt az irattáskát tedd az íróasztalomra. Minek cipeljem. Várj csak. Hagyd itt. Mindjárt megvarrhatja Furnér úr a sarkát. Nyilván megbízhatok magukban...

Riza: Adja be, ha készen van?

Liza: Teodóra otthon lesz, nem?

Papócs: Ne, ne, erről neki nem kell tudnia. Szóval kár komplikálni a dolgot. Azt hiszem, világosan megmondtam. Alkalmadtán majd fizetem. Hol késik ez a jó ember.

(*Csend.*)

Ibolya: Anyám elment kozmetikushoz, aztán a turkálóba, az iskolába, tudod.

Liza: Nem kell annyira sietnie. Éppen a régi időkről beszélgetünk. Az itteni farsangokról. Hogy most is lehetne álarcosbál.

Papócs (*pillanatra felderül*): Álarcosbál? Vendégekkel. Ne mindig csak egymást nézzük. Jó ötlet.

Liza: Beszélgettünk Maxiról. — Szegény vizslakutyánk is Maxi volt.

Papócs: Maxi? (*Hidegen.*) Azt hittem, ez a szó már nem téma a házban. (*Elsiet.*)

14. jelenet

Liza (*Rizához*): Látja?

Ibolya (*ránéz a vekkerre*): Jesszus! Mindjárt nyitunk! (*Ügyetlenkedik a táskával és az edénnyel.*)

Riza (*nyúlna a táskáért*).

Liza (*Ibolyához*): Tegye csak le azt a táskát. Hiszen javítani kell. Majd Furnér úr elintézi. Siessen, elkésik. Az ebédet Furnér úr nevében is megköszönjük. Délután jöhet az edényért. És látja, nélküle is megoldottuk a kérdést.

Ibolya (*Ileteszi a táskát is, az edényt is és tánclépésben kisiet*): A viszontlátásra!

15. jelenet

Liza: A mindenható Papócs! A diplomája ott lógott a falon. — Figyelte? Levegőnek nézett. Szóba sem áll velem. Bezzeg milyen mézes-mázos volt, amikor még a férjem dirigálta. — Báli cipő. Kezdetől fogva nagylábon éltek. Hogy miből? Fenn az ernyő, nincsen kas.

Riza: Maxi. Nem téma a házban. Érdekes.

Liza: Vajon mit akarhatott Ibolya.

Riza: Hát nem mondta? Bulit. Valaki azt mondta, hogy feslett nő.

Liza: Mit akarhatott. Mert hogy nem volt őszinte, az biztos. Keres kis fészket, ahol a palijával megbújhat.

16. jelenet

Furnér (*bejön, kezében demizsonnal*): Halljam, mit mulasztottam. (*A demizsont Ileteszi a széke mellé.*)

Riza: Ibolya hozott magának ebédet. Ő főzte.

Liza: Cserébe bulit szeretne.

Riza: Elfogadja az ebédet?

Furnér: Remélem, megköszönték a nevemben.

Riza: Megköszöntük.

Liza: Vigyázzon, Furnér úr, nehogy ide akasszák ki a vörös lámpát!

Furnér: Na még csak az hiányzik! De miért akasztja?

Liza: Nem tudom, miért gondoltam lampionra. Csavarja. Szereli. Mit tudom én. Akkor is vörös lámpa.

Furnér: Miért kárhozzatna erre a világításra? Csináltam valamit?

Liza: Az első lépést már megtette a lejtőn lefelé.

Furnér: Ne tessék mondani, hiszen a járás is nehezemre esik. Ma különösen.

Liza: Pedig megtette.

Furnér: Hogyan? Világosítson föl, Liza asszony.

Liza: Le van kenyerezve.

Furnér: Az krumpli. Mindegy?

Liza: És a táska?

Furnér: Milyen táska? Ja ez?

Riza: Papócs úré. Ki van feselve. A báli cipővel együtt.

Furnér: Mire kell? És fizet?

Riza: Ígérete. És délutánra kell. De majd érte jön. A táskáért is, ha jól emlékszem.

Liza: Tényleg. Mit is mondott?

Furnér: A táska. Hm.

Liza: Ki tudja, milyen sorsdöntő iratokkal. Csak úgy ránk bízza. Jobban kellene vigyáznia rá, nehogy illetéktelenek kezébe jusson. Hát nem?

Furnér: Attól tartok, hogy késő bánat, eb gondolat. A táska itt van. .

Liza: Kutyaszorító.

Furnér: Mért nem tiltakoztak ellene?

Liza: Ez a sedre gyereklány a nyakunkon hagyta. És ha mi beleturkálunk és kiemelünk belőle valamit?

Furnér: Ne csináljunk belőle nagy ügyet. Az nem segít rajtunk. Kijavítom, visszaadom és kész.

Riza: Nem tud hozzáférni, amíg ki nem szedte a papírokat.

Furnér (*vakarja a fejét*): Ez igaz.

Liza: Én még azon is elmeditálnék, hogy nem provokáció-e.

Furnér: Gyanú, amit bizonyítani kellene.

Liza: Ahhoz meg kellene nézni, hogy mi van benne.

Furnér: Törjék a fejüket rajta. Én most bemegyek. Dolgom van odabent.

Riza: Jó, jó. Várjon csak. Még valami. Megegyeztünk Ibolya kisasszonnyal, hogy olyan álarcosbál lesz, amilyen valamikor régen. Ha látta volna, hogy Papócs úr hogy felvidult. Vendégeket akar hozni.

Furnér: A cipőhöz, ugye? Nostalgia-buli. Ami akkor sikerült, nem biztos, hogy most is sikerülni fog. Egymás nyakába borulhatnak valamennyien. Aztán kilenc hónap múlva lehet sorsolni, kié a főnyeremény.

Liza: Maga tud valamit.

Furnér: Térjünk vissza a témához. Álarcosbál. Nos, Liza asszony, mit szolt az ötlethez?

Liza: *Maga mit szol hozzá! Hiszen csak itt lehetne!*

Furnér: Hú, ez igaz. *(Forgatja a báli cipőt.)* Vigyázat! Zajt hallok.

Liza és Riza: Jaj!

Furnér *(élvezi Liza és Riza ijedelmét):* Csak a fülem zúg.

Liza: Én inkább elmegyek.

Furnér: Pedig én most azon gondolkodom, hogy előbb egyem-e meg a krumplit és utána nézzem meg, mi van a táskában, vagy előbb nézzem meg, mi van...

Liza: Ne folytassa. Csak nem fog ilyen korán ebédelni.

Furnér: Visszont megéheztem. Riza tant volt már boltban?

Riza: Menjek?

Furnér: Riza tant, ha már úgylis a boltba megy, nem hozna nekem egy kiflit? Az előbb elfelejtettem. Majd megfizetem. *(Szuggerálja.)*

Riza *(kíváncsian kerülgeti a táskát, maradna).*

Furnér: Most mindjárt elmegy a boltba. Ha nem siet, nem kap kiflit.

Riza *(meghunyázkodva):* Ha nem sietek, nem kapok kiflit. *(Elmegy.)*

17. jelenet

Furnér: Na most mi legyen ezzel a táskával.

Liza: Én most itt csendben megállok és tegyen úgy, ahogy jónak látja.

Furnér: Én most bemegyek a konyhámba és beviszem a krumplit. De ha akarja, megállhatok itt szépen, mozdulatlanul. Nyugodtan nézze meg.

Liza: Nyugodtan! Könnyen beszél.

Furnér: Mennyivel könnyebben? Nézze meg. Úgylis rámfogják, hiszen végső soron, a maguk közreműködésével én vállaltam el.

Liza: Ez igaz. *(Főlemeli.)* Jó nehéz. Tele van aktákkal.

Furnér: No.

Liza *(leteszi, kiegyenesedik, vár).*

Furnér: Ha három méterrel arrébb lenne, ha a lépcsőházban lenne, mint talált tárggyal mit kezdene vele? Fel kellene nyitnia és megnézni, hátha van benne valamilyen cím, ahová leadhatja. Vigye ki az ajtón kívülre. Majd csak fölszedi valaki.

Liza: Azt ne!

Furnér: Na, nézze már meg.

Liza *(gyorsan belenéz, majd hamar becsukja):* Csak csupa bírósági végzés.

Furnér: Ennyi az egész?

Liza: Nem ránk vonatkozik. — Hanem én nem ezért jöttem. Hatalmas batyut cipeltem idáig. Behozom. Meg akarom mutatni.

Furnér: Addig beviszem a krumplit. Jó lesz ebédre. Mindjárt jövök. Áttöltöm egy lábasba. *(Bemegy az edénnyel.)*

18. jelenet

Liza *(lázasan kutatni kezd a táskában, közben idegesen néz körül):* Még csak most zárult le? *(Beleolvas.)* Mindent rákent a férjemre. Ezért kellett holtta nyilvánítani! Gyalázatos!

19. jelenet

Furnér *(megjelenik az ajtóban és gúnyos mosollyal vár).*

Liza *(gyorsan visszarakja a papírokat és közömbösséget színelve elindul a batyuért).*

Furnér *(leül a suszterszékre és dolgozik):* Liza asszony, nem sokra jutott.

Liza: Kibomlott a cipőfűzőm.

Furnér: Hiszen nem is fűzős a cipője.

Liza *(mérgesen):* Nem kell mindent észrevenni. *(Becipeli a batyut.)* Idenézzen, mit hoztam. *(Kibontja a batyut. Leül a székre és mutogatja a holmit.)*

Furnér: Mi ez a sokminden? Költözik?

Liza: Hová? Nem mondaná meg? Legfeljebb a temetőbe.

Furnér: Érdekes, erről ez a megoldás nem jutott eszembe.

Liza: Molyt találtam a nagyszekrényben. Aztán rájöttem, mit őrizgessem én ezeket a holmikat.

Furnér: Hát miért? A gyerekeinek.

Liza: Ó, azoknak sokkal külön ruhátáruk van egyenként, mint Papócséknak összesen.

Furnér: Ki van rájuk rúgva.

Liza: Már hogyan lennék. Ebben a... Ezt maga úgysem érti.

Furnér: Hátha mégis megértem. — Az ott mi?

Liza: Ez?

Furnér: Az. Igen, az.

Liza: Intim ruhadarab. *(Félre teszi. Ettől kezdve egyes darabokat külön tesz.)*

Furnér: Mégis. Mi a célja ezekkel?

Liza: Hát gondoltam, ha esetleg fel tudja használni. Saját célra.

Furnér: Nagyon hálás vagyok. Az a szvetter szép darab lehetett annódacumál. Férfi? Vagy női?

Liza: A gombolás szerint ugyan női, de nyugodtan felveheti.

Furnér *(elkéri)*: Hm. Én sem szeretem a társbérletet.

Liza: Ezt meg hogyan érti?

Furnér: A molypetékkal egy szvetterben. Látja? Itt is egy, itt is, ajaj, nem is egy. Mióta őrzi ezeket a holmikat, Liza asszony?

Liza: Hát... Lánykoromban már ebben a házban laktam. A maiak közül én vagyok itt a legelső.

Furnér: Ahol most?

Liza: Nem, nem. Egyel följebb. Mint albérlő.

Furnér: Riza tantnál? Ott aztán vannak szekrények. Zárat javítottam neki a múltkor.

Liza: Eh. Hol volt akkor még Riza. Falun etette a csibéit.

Furnér: A csibéit.

Liza: A férjem, akkor még nem a férjem, a gyalázatos Papócsék helyén.

Furnér: Mit mond rájuk?

Liza: Hát nem olvasta? Nem olvasta.

Furnér: Mit nem olvastam? Liza asszony, ez nekem gyanús. *(Szájára teszi az ujját, majd a táskára mutat és ismét a szájára teszi az ujját.)*

Liza *(ugyanezt megismétli, majd még bólint is hozzá):* Dehát ezt maga úgysem érti. Nézze inkább ezt a ragyogó térdharisnyát. Téli. Kell magának. Naphosszat a hideg kövön. Fölfázik. Csak vegye el.

Furnér: Eezt? Ekkora lyukat harisnyán még nem is láttam.

Liza: Mi az magának. Bestoppolja. Maga ügyes ember. Vigye csak be nyugodtan a lakásba. Mind fel tudja használni valamire.

Furnér: Valamire.

Liza: Még mindig jobb, mintha kidobnám. Aztán megint előbb lesz tele a szemetes.

Furnér: Más megoldás nincs?

Liza: Gondoltam, elviszem a paphoz, de az olyan zsenant egy úriasszonynak ilyen rongyokkal megjelenni.

Furnér: Úgy!?

Liza: Mondja, szokott innen telefonálni?

Furnér: Hívjak taxit a batyunak?

Liza: Mit mondana a kagylóba, ha valaki érdeklődne? *(A táskára mutat.)*

Furnér: Érdeklődne? Honnan veszi ezt?

Liza *(súgva):* A boltban hallottam, hogy Papócsékat figyelik.

Furnér: Miből gondolják?

Liza: Esténként egy fiatalember sétál az ablakaik alatt. Kitartóan és figyelve.

Furnér *(nevetve):* Figyel, de még mennyire!

Liza *(megbotránkozva):* Nevet rajta? Ez komoly. Nem hallott még rendőri felügyeletről? Meg internáló táborokról?

Furnér: Ma már más világot élünk. Nem? Liza asszony.

Liza: Nem olvasta figyelmesen, mi van a táskában.

Furnér: Szerencse, hogy nem ránk vonatkozik. Sajnálom, előbb a cipő, aztán a táska. Nyugodjon meg, mindjárt készen vagyok vele. Egy pillanatra legyen szíves felállni.

Liza (*meglepődve engedelmeskedik*).

Furnér: Úgy, most ismét leülhet.

Liza: Miért?

Furnér: Semmi. Csak a szék. Meg kell erősítenem az egyik lábát. Ne féljen, még kitart — valameddig.

Liza (*gyanakodva áll föl és vizsgálgatja a széket*): Megyek, biztosan megjött már a kenyér a boltba.

Furnér (*elégedetten mosolyog*): Amikor odaát voltam, még láttam néhány veknit.

Liza: Közönséges kenyér. Nem kifli. A létminimum határán tengődöm. Mégis azt terjesztik rólam, hogy a bőröm alatt is pénz van. Még Szidolra sincs, hogy meg tudnám pucolni a családi ezüstöt, mielőtt elvinném a zálogházba.

Furnér: Még Szidolra sincs? És az albérlő? Riza tant véleménye szerint...

Liza: Már megint ő. Riza. Minden áldott nap gyertyát gyújt a templomban, hogy a pletykáiért bűnbocsánatot nyerjen. Méghogy én kiszipolyozom az utolsó petáig azt a szerencsétlen fiút. Csak annyit kérek, mint más.

Furnér: Még egy pillanat. Álljon csak föl.

Liza (*rémülten feláll*): Mi történt?

Furnér: Kiszipolyozta? Jó szó. (*Meglepődést színelve.*) Miért áll?

Liza (*gyorsan leül*): És ki tudja még mit mond szegény fiúról azzal a mocskos szájával...

Furnér: Róla? Az semmi. Azt állítja, hogy Liza asszony éjfél tájt tánkra perdül a lakójával. Egész éjszaka üvölt a rádió vagy a magnó, vagy mi a csoda. Nem tudja nyitva hagyni az ablakot. Ebben a májusi melegben. Teodóra asszony pedig panaszkodott neki, hogy megrepedezett a mennyezete. Hup, hup, hup, bum! Tényleg, ha ez igaz, bizony csendreleletbe ütköző cselekedet lenne. Mint házmester, meg kell, hogy rójam érte.

Liza: Micsoda: buli nálam? Ezt hol hallotta?

Furnér: A boltban beszéltek. Kitől is hallhatták, mint tőle.

Liza: És szerinte mit csinállok én?

Furnér: Mondom, táncol éjszakánként. No persze, én nem adok hitelt az ilyen sületlenségeknek. — Ja és még. Azért fogad albérlőket, így, *albérlőket*, na ezt nem is mondom. Pszt! Valaki jön. — Jól látom? Az albérlője.

20. jelenet

Dávid (*féllábon ugrálva állít be a műhelybe, kezében az egyik cipője*): Jó napot, mester. Tudna gyorsan segíteni rajtam?

Furnér: Gyorsan? Milyen gyorsan?

Dávid: Nézze, le akar esni a sarkam. Pedig már ott kellene lennem az egyetemen.

Furnér: Jó, jó, csinálom. (*Hozzákezd.*)

Liza: Legalább letörölhetné.

Dávid: Mit, Liza néni?

Liza (*mutatja, hogy a képéről a rúzs*): Ez a fiatalság.

Dávid: Jaj, Istenem, még azt hiszik, hogy egész nap csókolódzom.

Furnér: Szóval ez a rúzs még a reggeli maradéka.

Dávid: Borzasztó, mi mindenre kell vigyázni.

Furnér: No adja ide a másikat is, gyorsan megcsinálom. Egy szög, még egy szög. Így ni. Egy darabig biztos' kitart. Ha baj lenne, szóljon.

Dávid: Köszönöm.

Furnér: Várjon. Még ne köszönje. (*Kényelmesen csinál még rajta valamit.*)

Dávid: Azt hittem...

Furnér: Asszonyom, ugye nem haragszik.

Liza: No jó, megyek kenyérért. Majd megbeszéljük.

Furnér: Megbeszéljük. De mit? Hm.

21. jelenet

Riza (*bejön, közben végigméri Lizát*): Azóta?

Liza: Azóta. Mi köze hozzá.

Riza: Föltartja a mestert.

Liza: Ha nem adnék a jó modorra, most kiölténém a nyelvem. Bee!

Riza (Furnérhoz): Itt a kifli, egye meg gyorsan.

Furnér: Köszönöm. Azért még nem haltam éhen.

Riza: Nicsak, a fiatalúr. Mint a gólya. Fállábon. Persze, aki annyit táncol, annak elkopik a sarka.

Liza (kifelé menet visszafordul): Nekem mondta?

Riza: A boltból jövök.

Liza: No és. Én pedig megyek a boltba.

Riza: Kíváncsi vagyok, szemébe mondják-e.

Liza: Megint el fognak hallgatni, hümmögnek és összenéznek. Mit mondtak el?

Riza: Azt, hogy hajnalig táncoltak. Hallotta az egész környék.

Dávid: Azért, mert egyszer buli volt nálam...

Liza: Buli! De Dávid! Én nem dicsekedtem vele.

Riza: Először csak fenszterlizés, aztán, hm *(végigsimítja az arcát)*, végül buli.

Liza (Dávidhoz): Még látszik.

Dávid (próbálja letörölni a képét): Liza néni, még mindig?

Liza (bólint, hogy jó).

Riza: Most már jöhet a következő. Láttam. Kint várja a kapunál.

Dávid: Hogyan magyarázzam meg? *(Türelmetlenül lesi Furnért.)*

Liza (Dávidhoz): Látja milyen. Ne törődjön vele.

Riza: Már megint velem van baja?

Furnér: Nyugalom, nyugalom. *(Szándékos lassúsággal javítja a cipőt.)*

Liza: Éppen ideje, hogy elmenjek. A végén már csak serclit kapok. *(Elmenőben még egyszer kiölti a nyelvét Rizára.)*

Riza (dobbant): Azért is a boltból jövök. Tortát akartam venni. Micsoda drágaság!

Liza (visszafordul): Miért nem mindjárt toronyórát láncsal?

Riza: Okom van rá.

Liza: Felőlem. Akkor viszont ne panaszkodjon. *(Vállat von és most már tényleg elmegy.)*

22. jelenet

Furnér: Tessék, fiatalúr. Viselje egészséggel. *(Átadja neki a cipőjét. Bizalmasan.)*
Ha kettő, hát kettő. Nehéz választani? Döntsön és ne hagyja magát. Elvégre egyszer fiatal az ember. Ezek csak irigykedjenek.

Dávid: Mester, legalább maga higgyen nekem! Még húsz ilyen kolleginát tudnék felsorakoztatni, akivel jó barátságban vagyok. Ez semmit sem jelent.

Riza *(maga elé)* Húsz! Hm.

Furnér: Én csak ugratom, de van, aki komolyan veszi. Legalább előttük moderálja magát.

Dávid: Értettem. Köszönöm. Mivel tartozom?

Furnér: Ugyan már. Jöjjön be legközelebb, maga új fiú itt, még csak most kelt ki a tojásból. Én már jószerint meg is zápultam. Hátha tudok segíteni valamiben. Majd megbeszéljük a dolgokat.

Dávid: Jó. Vizontlátásra. *(Nagy sebbel-lobbal elszáguld.)*

23. jelenet

Furnér *(elégedetten dörzsöli a kezét):* No, Riza tant, meg van elégedve?

Riza: A munkájával? Hiszen még ide sem adta!

Furnér: Riza tant! Képes ilyen prózai dolgokra gondolni? Hallhatta! Bevallották a táncot! — Mi is volt ezzel a cipővel? Ja, most már emlékszem. *(Megcsinálja.)* Bevallották. Hát még miket mondott a vénasszony, amikor kettesben voltunk.

Riza: Édes kettesben? Ahhoz másnak nincs joga. Csak nekünk, kettőnknek, Furnér úr. Csak. — Mit mondott? Pszt! Mit mondott?

Furnér *(közel hajol hozzá):* Még a bőre alatt is pénz van. Elárulta.

Riza: Hogyan mondta? Szó szerint.

Furnér: Hej, de jó lett volna, Riza tant, ha itt hallgatózik valahol. Az én emlékezetem! Néha azt sem tudom, hogy most éppen jövök-e, vagy megyek.

Riza: Azt azért tudja, hogy fiú, vagy lány! — Csak erőltesse meg az eszét. Szó szerint mit mondott!

Furnér: Annyi az ezüstje, hogy elfogyott a tisztítószer, mire végére ért. Az ilyennek minek albérlő. Tudja, hogy a férje nagy ember volt? Talán övék volt ez a ház is. Mondom, még a bőre alatt is pénz van. *(Előveszi az irattáskát, s közben nézegeti az iratokat.)*

Riza: Minek neki albérlő, minek neki albérlő. No, mit gondol, minek neki albérlő?

Furnér: Csak nem?

Riza: Csak igen. Mondják. *(Kíváncsiskodik az iratok körül.)*

Furnér: A boltban?

Riza: Ühüm. Hanem Furnér úr, tudja, mit vettem a boltban?

Furnér: Mutassa.

Riza: Azt nem. Hova gondol? *(Próbál belenézni az iratokba.)*

Furnér: Akkor meg minek kezd bele. Kíváncsivá tett. *(Mindig úgy tartja a papírokat, hogy Riza ne tudja azokat elolvasni.)*

Riza: Aki kíváncsi, hamar megöregszik.

Furnér: (Látom.) Legalább találgathatok?

Riza: Na, hadd halljam.

Furnér: Bugyit. Csipkés bugyit.

Riza: Ugyan menjen. — Szóval. Idefigyeljen. Figyel?

Furnér: Csupa fül vagyok.

Riza: Most az egyszer nem fül kell ide, hanem száj.

Furnér: No. — Hű! *(Az egyik iratra csap.)* Ez igen! Másolattal! *(Kiemeli a másolatot és a füzetébe hajtogatja.)*

Riza: Mit csinál, maga imposztor!? Elcseni?

Furnér: Fölös súly. *(Fontoskodva.)* Ettől szakadt ki az oldala. Nézze csak, felfeslett a varrás a sarkon. Ezt bizony gyorsan meg kell csinálni, mielőtt még végigszalad a szál. Ez a feladat, nem? *(Kiveszi a többi papírt is a táskából, és néhány öltéssel rendbe hozza a sarkát, majd visszateszi az iratokat. Kivéve persze a másolatot.)* Visszatettem. Mind visszatettem. — Mit vett Riza, mondja már.

Riza: Rúzt vettem.

Furnér: Rúzt? Eddig nem volt?

Riza: Olyat vettem, amilyent a fiatalok használnak. Lilát.

Furnér: Varázserő? A békából így lesz királylány.

Riza: Mit mond? Én béka? Jó, hogy nem varangy.

Furnér: Királylányt mondtam.

Riza: Lári-fári. — No, mit talált benne? *(A táskára mutat.)*

Furnér: Időben meg fogja tudni. Különben semmi különös.

Riza: Nana. Akkor nem dugott volna el belőle lapot.

Furnér: Én? Riza tant! Káprázott a szeme. Mondtam, hogy mind visszatettem.

Nem mondtam?

Riza: Mondani mondta...

Furnér: Idefigyeljen. Zárójelben. És senkinek egy árva szót sem, mert letöröm a derekát.

Riza *(teljes odaadással figyel).*

Furnér: Annyit mondok... *(Meggondolja magát.)* ... hogy Liza asszony nyakig benne. A becsületes dolog az lett volna, ha Papócs odaadja a kezébe. Tessék. Hiszen ott állt előtte. Mit gondol, miért nem adta oda neki? Miért nekem szánta. Remélte, hogy kíváncsi vagyok, belenézek és Liza asszonymak elmesélem a tartalmát? Bal kézzel a jobb fület vakarni.

Riza: Nem akarta, hogy megtudja.

Furnér: Ki ne tudja meg? Én, maga, Liza asszony, Ibolya? Ne, ne. Ha ez titkos, beviszi a lakásába, és elhozza az üres táskát javításra. Kész.

Riza: Elvesztette a kulcsát.

Furnér: Engem keresett, nem?

Riza: Igen. Persze.

Furnér: Ha nincs kulcs, visszaviszi a táskát, ahonnan hozta és próbálkozik legközelebb. Amikor engem itt talál. Nem kergette a tatár, gondolom. — Hm? Olvasott már ilyet a detektívregényeiben? Úgy tudom, szokott olvasni. Na jó. Majd talán rájövök. — Szóval lila rúzst vett.

Riza *(kirúzsozza a száját):* No, milyen vagyok? Haladok a korrallal.

Furnér: Ha siet, még utoléri.

Riza: Oltárian szemtelen. Nem hagyom felhergelni magam.

Furnér: Válogatott szakkifejezések.

Riza: Ezentúl úgy fogok beszélni, mint a fiatalok.

Furnér: Ahogy az ablak alatt. Nem fog az jól állni magának.

Riza: Nem tetszene? — Az sem, ha legközelebb ilyen dekoltázsban jelennék meg?

(Jó mélyet mutat.)

Furnér: Tetszeni akar valakinek, Riza tant.

Riza: Most jövök rá: miért tűröm én azt, hogy engem csak úgy letantizzon. Kikérem magamnak. Holnap leszek még csak negyven éves.

Furnér: Na ne mondja.

Riza: Nem hiszi? Meg akartam lepni magam valamivel. Mert: holnap leszek negyven éves.

Furnér: Már közölte velem.

Riza: Na és, akkor is holnap lesz a negyvenedik születésnapom.

Furnér: Még nem unta meg számon tartani, vagy olyan ritkán ünnepli?

Riza: És tudja meg, ezentúl ennyi leszek. Punktum.

Furnér: Tegye.

Riza: Maga szerint öregítem magam. No majd teszek róla, hogy olyan fiatalnak és kívánatosnak lásson, amilyen valójában vagyok.

Furnér: A megszólítás azonban — a többiek kedvéért — marad.

Riza: Hm. Igaza van, Furnér úr.

Furnér: Örülök, hogy belátja, Riza tant.

Riza *(kiölti rá a nyelvét).*

Furnér: Tessék, itt a cipője. Szébb, mint újkorában, ha ugyan tud még visszaemlékezni rá...

Riza: Mennyit fizetek?

Furnér: Ha nem kér számlát... Eh! Fizessen úgy, ahogy szokott.

Riza: Ne sértegessen!

Furnér: Többet ér nekem, mint egy újság-előfizetés.

Riza *(felfedezi a batyut):* Mi ez a sok rongy?

Furnér: Liza asszonytól kaptam.

Riza: És nem adja tovább? Éppen ilyenek kellene nekem a műtűrökhöz.

Furnér: A műtűrökhöz? Jó. Vigye. Felárral árusíthatja.

Riza: Hogyan?

Furnér: Molyokkal együtt adom.

24. jelenet

Liza (jön, kenyérrrel a szatyrában).

Teodóra (ugyancsak jön, kezében szatyor).

(A két nő egyszerre ér az ajtóhoz. Szertartásosan udvarias mozdulatokkal, de némán tesséklik egymást befelé.)

Furnér: Üdvözlöm a hölgyeket! Előbb-utóbb mindenki idetalál.

Liza: Látom. Mindenki. (Oldalpillantás Rizára.) Rosszkor jöttünk?

Teodóra (fensőbbséggel): Jó napot!. Rosszkor jöttem?

Riza: Hogy' lehet ilyet kérdezni egy cipésműhelyben.

Teodóra: Ha csak cipésműhely lenne. Jól értesültek vörös lámpát emlegetnek.

(Végigméri Rizát, hozzá szól.) Volt már ma az iskolában?

Riza: Nem kell nekem iskola.

Teodóra: A szeretetszolgálat. Használt német ruhákat árulnak potom áron. Ennél a cuccnál ezerszer jobbakat. (Még egyszer, hangsúlyozottan végigméri Rizát.)

Furnér: Hölgyeim! Nem ismerek magukra! Mindig olyan komilfótosak szoktak lenni.

Riza: Fótosak? Hehehe!

Furnér (legyint).

Riza (behúzza a nyakát): Miért? Mi van rajtam szokatlan?

Liza: Magán semmi szokatlan. Csak eddig adott a látszatra. Leplezte a múltját.

Furnér (Rizához): Sikere van a rúzsoknak.

Riza (Lizához): Mit képzelsz? Nekem „múltam”? Megtépem, ha még egyszer mondja!

Teodóra: Hahaha! Az erénycsósz a másodikról.

Riza (Lizának): Magának meg jelene van. Albérlőt tart, aki természetben fizet!
Ahogy mondják.

Furnér (Rizának, halkán): Cibálja meg, cibálja meg, cibálja meg!

Teodóra (*Lizának*): Valóban. Jobban is vigyázhatna, kit fogad albérlőnek. Tudja, mit beszélnek a városban róla? Fűnek-fának teszi a szépet.

Riza: Hahaha, fűnek-fának és a maga lányának!

Teodóra: Az én lányomnak! Az én lányomnak!? (*Rizára emeli a szatyrát.*)

Riza: Láttam, láttam, láttam. Csak azért is láttam! (*Fejét védve hátrál az ajtó felé.*)
Maxi, Maxi.

Teodóra: Hess, a csuda vigye! (*Odacsap Rizára.*)

Furnér (*nevetve*): Teodóra asszony, ezért jött ide?

Teodóra: A fenét. Az uram már megint összekeverte a kalocsniját. Ezt a lyukast hozta tegnap haza. (*Furnér elé dobja.*) Csak nem adom így vissza? — No vegye már föl a földről. — Még azt mondják, ő tette tönkre. (*Közben öklével megfenyegeti a hátráló Rizát.*) Majd még számolunk! (*Furnérhoz.*) No vegye már föl.

Liza: Mi baja van? Meg sem mozdul.

Furnér: Jaj, a derekam!

Liza és Teodóra (*nevetnek*): Hexensussz!

Furnér: Eltaláltak! (*Tapogatja a derekát.*)

(Egy darabig némán figyelik, aztán belátják, hogy komoly a dolog.)

Liza: Szomszédasszony, nincs valami jó fájdalomcsillapítója? Én hozok hatásos kenőcsöt. Körömvirág. — Ennyire fáj?

Furnér: Itt ment be a golyó.

Teodóra: A nyíl! Boszorkányok nyila!

Riza (*lelkendezve*): A boszorkányok nyila!

Furnér (*hosszan Teodóra szemébe néz, majd halkán, szótagolva mondja*): Nem a nyíl. A golyó.

Teodóra: A golyó? Nem hallottam róla.

Furnér: Nem? Csodálkozni fog, ha egyszer elmesélem.

Teodóra: Derékfájástól mesélhetnék. Micsoda mellékhatás! Hozok fájdalomcsillapítót. Valamit segít. (*Mérlegeli a helyzetet.*) Fél is elég lesz belőle.

Furnér: Akkor már tegye a férje íróasztalára ezt a táskát.

Teodóra (*csodálkozva emeli föl a táskát*): Ezt? Hiszen ez a férjemé.

Furnér: Jaj. — Lyukas volt a sarka.

Teodóra (*elmegy és viszi magával a táskát*).

Liza: Hozom a kenőcsöt. Aranyérre is használható. Kipróbáltam. (*Elmegy.*)

25. jelenet

Riza: Le kellene feküdnie. Ne kísérem be? — Hol van pohár? Az orvosságnak.

Furnér: Pohár? Én demizsonból szoktam inni.

Riza: Nem lehet olyan nagy a baj, ha viccelődni tud.

26. jelenet

Liza (*sietve megérkezik a kenőccsel*): Tessék.

Furnér (*jajgatva ügyetlenkedik*).

Liza (*ezt látva, inkább nekilát maga*): Húzza föl az ingét. Bekenem. Tanultam elsősegélyt, ne féljen.

Riza (*segít*).

27. jelenet

Teodóra (*belihog*): A fájdalomcsillapító.

Furnér: Hagyjanak! Hagyjanak! Hagyjanak!

Liza: Ha fáj valamim, én is elveszítem a fejem. Vegye be. Rögtön hat.
(*Teodórához*) Nyugtató is, ugye?

Teodóra (*bólint*): Egy gyerek nem csinál ekkora zűrt.

Liza: A férfiak mind ilyenek. Aztán elismerik, hogy igazunk volt.

Teodóra: Egyszer a férjembe vadászaton nyilalott bele. Autón hozták haza.

Riza (*maga elé*): Azóta is gyötri az autó.

Teodóra (*meghallja*): Miket kárál össze-vissza?

Riza: Csak kérdeztem, hogy azóta is előjön-e?

Teodóra (*legyint*).

Liza: Furnér úr, mire vár? Bevenni.

Furnér (*beveszi*).

Riza (*segít neki a demizsont felemelni*): Elég, elég, ne igya ki az egészet.

Furnér (*köhög*): Anélkül is elmúlik. Jöhet a kalocsniért reggel. — Ott hagytuk abba, hogy mi van a lányával, Teodóra asszony.

Teodóra: Mi lenne?

Liza és Riza: Nincs vele semmi baj?

Teodóra: Mi lenne. Én nem tudok semmiről sem.

Furnér: Az ártatlan gyermek.

Teodóra: Igenis, az ártatlanság példaképe. Múltkor is azt kérdezte, hogy a gólya hozza-e a gyereket.

Riza: Jó kérdés: én nem láttam, amikor hoztak.

Furnér: A Dávid fiatalúr is gólya. (Hú, ezt nem kellett volna mondanom.)

Liza: Az én Dávidom nem olyan!

Teodóra: „Az én Dávidom”. Hahaha! Szégyentelen!

Riza és Liza: Maga mondja, hogy „az én Dávidom!”

Teodóra: Kiforgatják a szavaimat. Majd én megmutatom...

(A három nő egymásnak ugrik.)

Furnér: (Ez sikerült.) Hohó hölgyeim, hol a jó modor. Egy beteg ember előtt.

Riza, Teodóra és Liza (*Furnérre merednek*): Csak föl ne álljon.

Furnér: Majd én kifaggatom a fiatalurat. Végére járok ennek a sok híresztelésnek. Ha nem visz el az ördög. Bízzák rám. Ennyit ülve is elintézhetek. Semmit se furcsállni, mindent rábízni.

Riza, Liza: Megtudja? Mikor? Hol? (*Rendbeszedik magukat.*)

Teodóra: Na erre kíváncsi vagyok.

Riza, Liza és Teodóra: Holnap reggel idejövünk.

Furnér (*csak azért is, büszkén*): Jöhetnek már ma délután.

Teodóra: Ilyen gyorsan? Az lehetetlenség.

Furnér: Ketyeg a bomba a fiatalúr cipőjében. Nagyon hamar ide fog találni. Viszont tegyék le a főesküt, hogy egyenként jönnek be. Nem akarok még egy tömegverekedést. Riza tant, vigye a batyuját. Most pedig menjenek Isten hírével szépen haza.

Liza: Becsukjuk az ajtót?

Furnér: Legyenek szívesek. Huzat van.

Riza, Liza és Teodóra (*elindulnak kifelé*).

Riza (*visszafordul*): És a kifli ára?

Furnér: Hess! (*Felemel egy cipőt.*)

Riza (*behúzza a nyakát és a többiek után siet*).

Furnér (*kiszedi a szájából az orvosságot és a kötényébe törli*): Fúj, de keserű.—
Jaj! A szentségit! (*Egy pillanatra megdöbbenve megmerevedik.*) Ez tényleg fáj.

(*A szín elsötétül.*)

(*Függöny.*)

(*Vége az első felvonásnak.*)

II. FELVONÁS

(A szín azonos az első felvonásával. Aznap délután.)

1. jelenet

Furnér (*elmerülten ír valamit*).

Riza (*kezében kosárral és könyvvel lábujjhegyen belopakodik és megáll Furnér háta mögött*): Huh!

Furnér (*összerezzen és hátrafordul, nagyon dühös*): A fészkes fene egye meg, az ember bele van merülve a munkájába és akkor ez a ...

Riza: A papagáj látott. (*Megpróbálja utánozni a papagájhangot*.)

Furnér: Ilyen éretlen, gyerekes csínyeket! Hol élünk?

Riza (*megszeppeve*): Azt hittem, érti a tréfát.

Furnér (*valamennyire megnyugodva*): Értem, értem, de így... No, mit akar. (*Papírt hajt össze és borítékba teszi*.)

Riza: Hoztam valami ajándékot, de ha ilyen durcás, oda sem adom.

Furnér (*megfordul a székén*): Hadd lám. Könyv. Milyen alkalomból?

Riza: Alkalomból, alkalomból. „Nagyrabecsülésem jeléül fogadja tőlem ezt a csekélységet.”

Furnér: Ezt most olvasta. Ilyesmi is van a detektívregényekben?

Riza: Mi az hogy, mit gondol, hogy hol történnek a gyilkosságok? Csakis a felső tízezer összejövetelein. Ahol mindenki hogysismondjam — komilfótos.

Furnér: Ez a lap véletlenül került bele az olvasmányába.

Riza: Gyorsan elsütöttem. Mielőtt elfelejteném.

Furnér: Szóval könyvet hozott nekem. Valami oka mégiscsak volt rá. Várjon. Megfejttem.

Riza: Juj, de izgalmas. Fejtse meg. Talán kap még egy könyvet.

Furnér: Megvan. Ezzel akarja kiegyenlíteni a tartozását.

Riza: Disznóság. Ilyen hamar rájönni. Ez nem is játék. Gondolkodás nélkül vágta rá. Igaz?

Furnér: Nagy vicc.

Riza: Miért nagy vicc?

Furnér: Tegye szívére a kezét.

Riza *(megpróbálja)*.

Furnér: Nem ott van. A másik oldalon. Tegye szívére a kezét.

Riza: Most jó?

Furnér: Most jó.

Riza: És mit akar vele?

Furnér: Csak véletlenül jutott eszébe, hogy illene már végre törlesztenie az adósságát. Mondjuk takarítás közben. Kiszedte a szekrény aljából a stafírungját és két molycsalád közt talált egy könyvet. — Megmutatja végre, hogy mit talált? Nekem szánta, nem? Vagy mindenkinek ezzel az eggyel fizet?

Riza: Hát? Ha nem kell és visszaadja...

Furnér: Na most már ide vele.

Riza: Jaj, csak ne legyen megint mérges. — Tessék. Vastag és nehéz. *(Odaadja.)*

Furnér *(átveszi)*: Hú, de nehéz. És poros! De még milyen poros! Te jó Isten, mi lehet abban a szekrényben!

Riza: Érték.

Furnér: A szekrényben?

Riza: Meg a kezében.

Furnér: Begyűjtósnek?

Riza: Képek is vannak benne.

Furnér *(nézegeti)*: Valóban. Viszont ezeket a betűket én nem tanultam.

(Visszaadja.)

Riza: Azt hittem, maga mindent tud.

Furnér: Maradjon meg ebben a hitében. Ha ezt nem is tudom elolvasni, azért tudhatok mindent.

Riza: Majd jön másvalaki, aki mindent tud.

Furnér: Csak nem pártol el tőlem? Kíváncsivá tesz, kire gondolt.

Riza: A Papócs úrra.

Furnér: Helyes. A házban hivatalból ő tud a legtöbbet. Sajnos, már elrobogott.

Riza: Hát akkor várunk. Kire várjunk? Hm. És Dávid úr?

Furnér: Látja, ha a maga albérlője lenne! Albérlő. Riza!

Riza: Mindenki ezzel jön.

Furnér: No jó. Hanem most csak ezért jött? Hogy ezzel rendezze az anyagi ügyeit?

Riza: Szeretném hallani a szájából, hogy borítsunk fátylat a múltra. Olyan szépen tudja mondani.

Furnér: Szóval ismét egy telefon. Most látom, tele van a kosár a legújabb termékkel.

Riza: Megengedi? Telefonálhatok? *(Leteszi a könyvet az asztalra.)*

Furnér: Újfent hitelbe?

Riza: Nem, nem, most kapok pénzt! Ez totzicher.

Furnér: Így társalog a felső tízezer.

Riza *(telefonál):* Megcsináltam mind a kétszáz darabot. — Nem kell? Hát mikor? Egyáltalán nem? Nem üti meg a mértéket? De hiszen eddig... És meg sem nézte! Holnap sem?... Uram én... Letette. Most mit csináljak? Itt az egész. Kell a kutyának. Menjek ki a piacra? Egyszer már elzavartak onnan. Nincs engedélyem. — Tessék, ezek nem ütik meg a mértéket? Csupa modern kulcstartó. Tessék! Tessék! *(Kiszórja mind a kosarából.)*

Furnér: Hívja föl a riválist. Van rivális, ugye? Na egy fohászt, aztán hajrá.

Riza: Kis szent Teréz, segíts! Ő a védőszentem.

Furnér: Tudja a számát?

Riza: A Terézét?

Furnér: A vetélytársét.

Riza *(bólogat, majd leveszi a kagylót és belebeszél):* Kérem, ugye átveszi? Akár most is? Vihetem? *(Befogja a kagylót, úgy fordul Furnér felé, mesterkélt lelkesedéssel.)* Átveszi. Átveszi!

Furnér *(halkan, részvétellel):* Riza, nem tárcsázott. Marad az ima.

Riza *(szoborrá dermedve néz valahová a semmibe):* Rájött.

Furnér: Most pedig vigye föl a műtyürjeit. Holnap este ezek lesznek a meglepetés. Talán vesznek is belőle. *(Fölkel és belenéz a kosárba.)*

Riza: Előbb elviszem a papunkhoz. A könyvet is.

Furnér: Isten ments, csak oda ne. *(A könyvet visszatartja.)* A műtyüröket pedig — Isten nevében — nehogy elkótyavetyélje. Holnap este nagy szenzációk lesznek. Nekem elhiheti.

Riza: Ha jön valaki, kérdezze meg tőle... *(A könyvre mutat.)*

Furnér: Természetesen. *(Sántikálva a helyére megy.)*

Riza *(elmegy a kosárral).*

2. jelenet

Dávid *(sántikálva bejön, kezében ibolyacsokorral):* Mester! Nem elég, hogy elrontotta a jó cipőmet, még ki is csúfol.

Furnér *(csodálkozva fordul feléje):* Én? Nekem tényleg... Haha! Nem vagyok egyedül! Eltekintve egyebektől, ideális táncospár lennénk...

(Megállnak egymással szemben.)

Dávid: Elnézést. Azt hittem, viccel.

Furnér: Azt mondták ezek a vénasszonyok, hogy hexensussz. Be is kentek, orvosságot is adtak, mégis élek. No mi baj?

Dávid *(lerogy a székre, sziszegve, jajgatva lehúzza a cipőjét):* Nemcsak a zoknim lyukadt ki, a sarkam is. Mit csinált vele? *(Mutatja a cipőjét.)* Hogyan fogok csörögni ma este?

Furnér *(hasonló nehézkességgel helyet foglal a suszterszéken):* Mutassa. *(Nézegeti, majd belenyúl.)* Hú, a hétszázát, itt a bűnös. Kiáll a szög.

Dávid: Nem emlékszem, hogy azelőtt kiállt volna.

Furnér: Hát ez bizony műhiba. Fejemet veheti. Folyton járatták a pampulájukat, maga meg sürgetett, aztán elmulasztottam lecsippenteni azt a fránya szöget. Nahát. Ilyen sem fordult még elő a praxisomban. Hogyan tegyem jóvá? — Azt mondja, hogy este nem tud táncolni?

Dávid: Azt. Ibolyát nem engedik be az egyetemi klubba.

Furnér: Valahol mégis jó lenne összejönni. Ha jól sejtem. Pedig már a virágot is megvette.

Dávid: Mester, nincs egy vázája?

Furnér: Odabent talán talál poharat, vagy csészét.

Dávid (*hoz egyet és beleteszi az ibolyát*): Az öreglány kikészülne még egy bulitól.

Furnér: Az biztos. Majdnem összeverekedtek maga miatt. Liza asszony egyelőre még védi. Teodóra asszony szerint viszont nincsen a városnak olyan repedsarkú örömlánya, aki nem ismerné.

Dávid: Ajaj. Mit csináljak? — Milyen könyv ez?

Furnér: A Riza tant hozta. Nem tudjuk elolvasni a betűket.

Dávid: Hm. (*Forgatja, nézegeti.*) Mit csináljak, mit csináljak, Furnér úr.

Furnér: Hát ha egészen el akarja ásni magát, akkor csak fenszterlizzen, meg rendezze a bulikat zsinórban. Netán a park bokrai közt.

Dávid: Ez borzasztó. Legyek szerzetes? Én szeretem Ibolyát és elveszem feleségül, mihelyt lehet. De addig...?

Furnér: Nem létezik, hogy ne lenne valamilyen megoldás. Várjon, hadd gondolkodjam. — Túljárunk az erénycsőszök eszén. — Egyetlen olyan hely van a házban, ahol biztonságban lehetnek. De akkor tényleg kitehetem a vörös lámpát.

Dávid: Itt?

Furnér: Riza tant nem érdekes. Végző soron azt tesz, amit parancsolok neki. Amúgy is: már rég nem hiszik egy szavát sem, annyit járt a szája. Liza asszonynak volt gyerekszobája, nem nyit be hozzám. Attól jobban tartok, hogy Teodóra asszony valamit megszagol. Nem vette észre, hogy folyton a lánya sarkában van?

Dávid: Azt igen, de ide is?

Furnér: Rám különösen ki van rúgva.

Dávid: Biztos benne? De miért?

Furnér: Majd egyszer elmondom. — Persze nem éjnek évadján kell megrendezni a randit. Hanem mondjuk... mondjuk most. Vágjunk bele. Tessék a cipője. (*Átadja.*)

Dávid: Most? (*Átveszi.*)

Furnér: Most.

Dávid: Ibolya már otthon kell, hogy legyen. Csak azt nem tudom elképzelni sem, hogyan szóljak neki.

Furnér: Ibolya kisasszony, legyen szíves lefáradni a pincébe, Furnér úr hivatja. Haha! — Hanem tudja mit? Itt ez a kalocsni. Szerencse, hogy hozzá sem nyúltam. Felviszem hozzájuk és úgy teszek, mintha ki lenne javítva. A sötét előszobában ennél mi sem könnyebb. Aztán én gyorsan vissza. Ha észreveszi Teodóra asszony, hogy átejtetem, éktelen haragra gerjed, lerobog és személyesen vágja a fejemhez.

Dávid: Nagy jelenet, mi ebből a hasznom?

Furnér: Ebből semmi.

Dávid: Hát akkor?

Furnér: Ha szerencsénk van, nem személyesen jön, hanem a lányát küldi. A fejem is épen marad, meg a tervünk is sikerül. *(Föl akar kelni.)*

Dávid: És én nem mehetnék?

Furnér *(nagy nehezen kiegyenesedik):* Muszáj menni. (Nem hagyhatom el magam.) — Veszélyes játék. Felhívja magára a figyelmet. Most senki sem tudja, hogy itt van! Hanem biztonság kedvéért, hogy később se legyen szem előtt, addig is bújjon el a lakásomban.

Dávid: Cikis, nagyon cikis.

3. jelenet

Ibolya *(jön):* Furnér úr, anyám mindent tűvé tesz az ételhordóért. *(Közben-közben hátrakémlél.)* Jé, Dávid, te itt? *(Nyakába csimpaszkodik.)* Puszi, puszi.

Dávid: Tanulnom kéne, de tudod, nappal nem megy. Nézd, mit hoztam neked. *(Odaadja az ibolyát.)*

Ibolya: Köszí, köszí! Nahát! Még nem is láttam idén! *(Megszagolja, aztán ismét puszit ad Dávidnak.)* Nem tudom, anyám miért haragszik, ha Furnér urat meglátogatom.

Dávid: Nem miattam?

Furnér *(dolgozik):* Emlékszik? Dávid fiatalúr még nem is lakott itt...

Ibolya: Igaz. De miért?

Furnér: Én vagyok az ifjúság megrontója. No csak gyorsan, beszéljék meg a dolgokat. Különben miért kell az az ételhordó?

Ibolya: Apunak a vacsoráját elteszi, ha késne. *(Dávidhoz.)* Ne menjünk moziba? Azt mondom anyámnak, hogy a barátnőmmel megyek.

Dávid: Nem rossz. Jaj.

Ibolya: Mi baj?

Dávid: Lesántultam. Furnér úr a cipőmet megjavította...

Ibolya: A lábadat viszont nem. Jó. De akkor hogyan megyünk el?

Dávid: Bízd rám.

Ibolya: Megmutatnád a bélyeggyűjteményedet? Egyszer egy fiú mindenáron meg akarta mutatni.

Dávid: És te megnézted?

Ibolya *(nevetve)*: Sejtettem, hogy mi lenne belőle. Azt mondtam neki, hozza el az iskolába. Azóta se láttam.

4. jelenet

Teodóra *(a hangja)*: Ibolya! Gyere! Keressed csak te is!

Furnér *(odaadja az ételhordót)*: Mit mond, miért volt itt?

Ibolya: Hm! — Behorpadt az oldala és kikalapálta. *(Kiabálva.)* Anyu, itt van, csak ki kellett kalapálni az oldalát!

Teodóra *(előjön)*: Gyere. Ne tartsd fel a mestert. *(Végigméri Dávidot. Furnérhoz)* Nem felejtettem el. Jövök.

Ibolya *(Dávidnak súgva)*: Jövök.

(Anya és lánya elmennek.)

5. jelenet

Furnér *(Dávidnak)*: Nagy lesz a forgalom. Csak ügyesen. Ijesszen rá, hogy ha Liza tant meglátja kettőjüket együtt, akkora patáliát csap, hogy egyből kolostorba küldik. Hát ami azt illeti, és mindentől függetlenül, az anyja is hárpia. Láttá!

Dávid: Azért akármit is mond, Furnér úr, én legjobban a Riza tant szájától tartok. Mit lehetne kezdeni ezzel az erénycsőssel a másodikról? Örök fenyegetés. Mint az a bizonyos kard. Nem jut eszembe.

Furnér: Nem azon múlik, hogy eszébe jut-e. Le kell kötni az idejét.

Dávid: Le kell kötni. Egyáltalán miből él?

Furnér: Bedolgozó. Valamilyen maszek ajándékboltosnak csinál műtyüröket.

Dávid: Műtyüröket?

Furnér: Kulcstartót. Mit tudom én. De úgy látszik, nincs mindig munkája.

Dávid: Pedig pénze van, sok pénze. Hozománya.

Furnér: Nekem is eldicsekedett vele. Őszintén szólva, nem úgy néz ki. Talán soha ki nem szellőztetett stafírung a szekrény mélyén, aztán mit ér vele a szerencsétlen.

Dávid: Tudja mit? Szerzek neki nem is egy, hanem két albérlőt. Akkor aztán nem marad lélegzetvételnyi ideje sem.

Furnér: Jó, jó. Egy is túl nagy lelki megrázkódtatás. Ne felejtse, sohasem volt senkije sem.

Dávid: És?

Furnér: Nem bírna megmaradni otthon. Folyton-folyvást itt kísértene.

Dávid: Pedig kettőből már komoly anyagi nyeresége is lehetne. Több, mint akármilyen műtyürökből.

Furnér: No igen. Jó. Beszéljünk komolyan. Albérlő. — Beszervezni egyet sem könnyű. Gondolja, hogy Liza asszony csak úgy leakasztotta magát a szögről? Kerge birka nem szaladgál annyit, mint amennyit ő tavaly a városban albérlőért. — Dehát, ha van tippje, próbálja meg. Én majd előkészítem a talajt.

Dávid: Diáknak a társ bizony sokat számít: fele költség. Biztos tudok szerezni. Még talán magamnak is.

Furnér: Jó, legyen kettő. Mindegyikük jól jár.

Dávid: Azért látja, Furnér úr, mennyivel nehezebb a csajoknak. Folyton-folyvást a nyomukban vizslatnak. Bezzeg én élem világot.

6. jelenet

Liza (a kapu felől): Dávid, Dávid! Hol van?

Dávid: A szentlábát. Nem vagyok itt.

Furnér (a lakásba küldi).

Dávid (gyorsan behúzódik).

Furnér (*Lizához*): Itt nincs!

Liza (*alig kap levegőt*): De kár. Furnér úr. Megkérhetném. Nem bírom egyedül bevinni. Vettem akciós krumplit. Kicsírázott. Azért még — phú! — használható. Idáig segítetek. Egy részét a kamrába kellene vinni, a másik rész mehet a pincébe. Ugye segít. Múltkor is olyan jól elrendezte.

Furnér: Jaj de sajnálom. Ez a hexensussz. De ha már bent van a krumpli a házban, megvárja a fiatalurat.

Liza: Gondolja? Teljesen kimerültem. (*Habozik, hogy leüljön-e a zsákra.*)

Furnér: Nyugodtan ráülhet. (Nem esik le a korona a fejről.)

Liza: Megnézem, van-e elég hely a pincében. (*Jobbra el.*)

Furnér (*némi derékfájós kísérletezés után felveszi a kalocsnikat és elindul kifelé*): Mi motoszkál a fejemben? — Jézus, Mária! Mit mondtam ezeknek? Hogy délután jöjjenek vissza! Ó, az én emlékezetem! Lóri! Lóri! Behúztam magam a csőbe! — Most már mindegy. Lesz, ami lesz. (*Elmegy.*)

7. jelenet

Riza (*kezében vad tinédzser-ruhával és a kosarával bejön*): Valaki elsuhant mellettem. (*Az üres műhely közepén.*) Furnér úr! Idenézzen! Megleptem magam! A fél kosár mütyürért cserébe! Milyen jó üzletasszony vagyok? Furnér úr! Mit szól hozzá? Sehol senki. Gyula! (*Szájára üt.*) Furnér úr! A hexensussz? Ágynak dőlt. Beszélni csak tud? Furnér úr! Ugye? Furnér úr! Nem eszem meg! Bújjon elő!— Csönd. — A villany ég. Az előbb valaki elsuhant, suhant? cammogott mellettem. Talán batyuval? Rablók jártak itten. Jesszus. Vérében fagyva fekszik az ágyán. Mit csinálnak ilyenkor a felső tízezerék? Benyitok. Be. Én. Be én. Huss! (*Hirtelen benyit és beugrik.*)

Dávid (*bentről. Kijönne, de visszahőköl*): Jaj ne! (*Az ajtó nyitva marad.*)

8. jelenet

Teodóra (*kezében a kalocsnival siet előre a műhelybe, kiabál*): Ezerszer megmondtam, mit kell vele csinálni! Szakértő hogyan lehet ilyen bunkó! És mi ez a zsák? Majdnem orra estem.

Furnér (*tőle telhetően igyekszik utána*): Teodóra asszony, amikor a férjének hexensussza volt, úgy járt be a hivatalba, mintha mi sem történt volna? Tessék már észrevenni, hogy nem tudok úgy figyelni, ahogy szeretnék.

Teodóra (*valósággal feltépi a műhelyajtót. A huzat becsapja a lakásajtót*): Tárva-nyitva? Csak úgy hagyja ebek harmincadjára? A műhelyt, a cipőket! (*Lecsapja a kalocsnikát.*)

9. jelenet

Riza (*kijön a lakásból*): Mit kárál? Ebek harmincadjára? Dávid úr kutya?

Teodóra: Dávid úr? A fiatalúr? Itt van?

Riza: Mi az hogy. Együtt voltunk! Fiatalúr, jöjjön csak.

Furnér (*kézzel-lábbal próbálja hallgatásra bírni Rizát*).

10. jelenet

Teodóra: Hahaha! Szégyentelenek!

Dávid (*kénytelen-kelletlen előjön*): Esküszöm... Szög állt ki a cipóm sarkából.

Riza (*visszanyomakodik a lakásba*): Vigyázzon, fiatalúr, bennhagytam a ruhámat.

Teodóra: Na ennyi nekem tökéletesen elég!

Dávid: Esküszöm, nem történt semmi!

Teodóra: Történt, vagy nem történt, az teljesen mindegy. Mindenki láthatja. Vörös a lámpa. Nem megmondtam? (*Gúnykacaj.*) — Szép nap! Majd küldöm a lányom a kalocsniért. Ha nem lennének azok az átok csírás krumplik, magam jönnék! Lehet, hogy én jövök. A pokol tornácára csak nem engedem egyedül! (*Elrobog.*)

11. jelenet

Furnér: A hétszentségit! Már csak ez hiányzott! (*Fogja a fejét.*)

Riza (*kezében a tinédzserruha*): Elmúlt a vész? Furnér úr, most megnézheti. Ezt a ruhát vettem magamnak az iskolában. Nem pénzért, hanem műtyűrért. Ilyen ügyes

vagyok. *(Maga elé tartja és illegeti magát.)* Mondja már: Riza tant, mintha ráöntötték volna!

Furnér *(kimerülten leroskad a székére):* Leönteném, Riza tant, leönteném, ha nem sajnálnám a bort, hogy felébredjen végre. Hallotta ezt a diadalröhejt? Tudja, mibe kevert bele engem? Újsághír: vöröslámpás ház a belvárosban. A házmaster mint kerítő. Egy hétpróbás örömeány elcsavarta az egyetemista fejét! Nem érti, hogy ez a nő utazik rám? Lehetlenné akar tenni.

Dávid: De miért?

Furnér: Miért? Hát persze! *(Dávidhoz.)* Régi dolog. Majd. *(Rizához.)* Egyáltalán: mit keresett a lakásomban?

Dávid: Riza néni, ez borzasztó!

Riza: Mit kerestem! Idejövök, tele lelkesedéssel, meg akarom mutatni a most vásárolt ruhámat, eldicsekedni az ügyes vétellel, s akkor mint a detektívtörténetekben. Nyitott ajtók, himbálódzó villanykörte, rendetlenség. Csönd. Örüljön, hogy nem telefonáltam segítségért. Tényleg, miért is nem telefonáltam segítségért. Különben sem én voltam előbb a szobában. Miért nem kérdezi meg Dávid fiatalurat, mit keresett a maga lakásában? Miért nem kérdezi meg tőle? Összetartanak a férfiak?

Furnér: Teljesen megzavarta a fejét az a sok detektívregény. Be kellene ültetni valakit a lakásába, hogy ne legyen ideje folyton csak azokat falni. Már az egész világ csupa rablás, gyilkosság, bűnügy.

Dávid: Nagyobb házakban szokott lenni hirdetőtábla. Azt hallottam, itt is volt.

Riza: Azt mondják, volt. És azzal mit akar?

Dávid: Azt kerestem odabent. Kirajzszögelttem volna rá egy hirdetést: Riza tantnál szoba kiadó.

Riza: Hogyne, hogy sorba álljon egy halom idegen.

Dávid: Nem biztos, hogy olyan sokan jönnének.

Riza: Hogyan jutott be Liza asszonyhoz?

Dávid: Az egyetemi hirdetőtáblán olvastam a hirdetését.

Riza: Ja, úgy könnyű. Beépített emberek. Pedig ugyanolyan a lakásom, mint Lizáé.

Furnér: És mi lenne, ha a fiatalúr fölszedne egy facér egyetemistát?

Dávid: Éppen tegnap beszéltem valakivel, aki idejönne.

Riza (*Furnérra figyelve*): Férfit? Férfit nem engedek a lakásba.

Dávid: Nőt. Nem iszik, nem dohányzik, nem főz, nem énekel, nem zenél, nem fogad vendégeket, azt hiszem, nem is mosakszik, garantáltan nem lesz férje, nincs zabi-gyereke, ja és rendesen fizet.

Riza: Akkor miért nem talál magának helyet?

Dávid: Talált, csak messze. Közelebb szeretne jönni.

Riza: Na és, mi a baja?

Dávid: Amolyan szentfazék.

Furnér: Sokat érő ajánlat. Menjen föl és két regény közt gondolkodjon el rajta.

Dávid: Semmi dolga sem lesz addig, amíg ide nem hozom.

Furnér (*Rizához*): No, menjen.

Riza (*a lépcsőig elmegy, ott leül és figyel*).

Furnér (*halkan Dávidhoz*): Kész tökéletesség. Van ilyen egyáltalán?

Dávid (*huncutul mosolyogva*): Hát, egy kicsit eltúloztam, viszont óriási előnye, hogy tényleg jön. Valamelyik nap idedugja a képét.

Furnér: Úgy festette le neki a helyszínt, hogy csapat-papot hátrahagyva rohanjon ide? Mielőtt még megszerezte volna a legfelsőbb engedélyt? És ártatlan képpel még tőlem kér tanácsot, hogy mit kezdjünk vele! (*Riza felé jelez.*) Nagy kópé! És miért nem mindjárt a másikat is?

Dávid (*jelentőségteljesen*): Nem lehet ajtóstul rohanni a házba.

12. jelenet

Ibolya (*bejön, de közben hátra-hátranéz*): Készen van a kalocsni, Furnér úr?

Furnér: Látja, nem hagynak dolgozni. De várjon egy kicsit, mindjárt megleszek. Szóval Riza tant, menjen csak és gondolkodjon. De ha már így összejöttünk, beszélhetnénk a holnapi nagy eseményről. Tudnék mindenkinek elfoglaltságot.

Dávid: Milyen esemény és milyen elfoglaltság?

Ibolya: Holnap? Már holnap?

Furnér: Szombat lesz, nem? Segítek: Á-I...

Dávid: Á-I...

Ibolya: Álarcosbál!

Dávid: Álarcosbál! (*Ibolyához.*) Tényleg, mondtál valamit.

Furnér: Bizony, bizony.

Dávid: Semmi nyomát sem látom.

Furnér: A lelkekben van a nyoma. Az öregekben. Szépre kell csinálni, hogy ne csalódjanak benne.

Dávid: Holnapra? Holnapra mit tudnak összehozni?

Furnér: Ejnye, fiatalúr. Micsoda hozzáállás. Nem csinálhatnak mindent az öregek.

Dávid: Nosztalgia-buli.

Furnér: Ugyanakkor lehetőség is a fiataloknak! Nem?

Dávid: Ha megmondják, mit csináljak, szívesen segítek!

Ibolya: Dávid, figyi, moziba se kell menni!

Dávid: Pszt!

Riza: És nekem mi dolgom azzal?

Furnér: Jé, itt leselkedik? Úgy kell magának, nem lesz meglepetés. Vegye tudomásul: akkor ünnepeljük meg a születésnapját. Riza tant, erre az *alkalomra* hoz nekünk néhány tombolatárgyat.

Riza: Majd ha elment a fiatalúr. (Nem járnak túl az eszemen.) Addig megvárom itt, amíg előkeríti nekem azt a főnyereményt.

Ibolya: Gratulálhatok, Riza néni?

Riza: Mihez?

Ibolya: A főnyereményhez.

Riza: Albérlőt szerez nekem a fiatalúr. Máris. Amíg meg nem gondolom magam.

Ibolya (*gyanakodva*): Te szerzel neki?

Dávid: Vállalkoztam rá.

Ibolya: Férfi?

Dávid: Nem férfi. De miért fontos az?

Ibolya: Szóval nő. Az egyetemről?

Dávid: Nem fogad vendégeket, pláne férfiakat, nem is mosakszik, örökké a templomokat bújja. Szentfazék.

Ibolya: Túl szépen hangzik.

Furnér: No elég volt. Dávid úr most nem tud elmenni.

Riza: Látom.

Furnér: Ellenben Riza tant indul. Mit mondtam? Indul. *(Szuggerálja.)*

Riza: Igenis. *(Elindul kifelé.)* Mindjárt itt leszek.

Dávid: Akkor én meg elmegyek...

Ibolya: Furnér úr, majd később visszajövök.

Furnér: Hú, de nehéz az élet. Miért mesterkedtem azon, hogy Riza tant elmenjen?

Dávid: Ibolya, még elérnénk a délutáni előadást.

Ibolya: Beszólok anyámnak, hogy a barátnőm...

Furnér (Dávidhoz): Sipirc be a szobába. — *(Ibolyához.)* Megkérhetném hozzon nekem... Be a szobába! Most már mind a ketten! Házi őrizetbe akarnak kerülni? (Riza tantnak hátul is szeme van.) Addig ott maradnak, amíg ki nem engedem magukat. Egy napra egy botrány éppen elég. *(Rájuk zárja az ajtót, a kulcsot lehúzza és a kötényébe teszi.)* Már jön is.

Riza (kintről megfigyeli az esetet, majd elmegy.)

13. jelenet

Teodóra (jön, kezében csiricsárá ruhával): Délelőtt vettem az iskolában, de minek. *(Közben gyanakvón néz körül.)* Akkor még tetszett, most meg tetejében kicsi is. Furnér úr, nem tudja megszerezni? *(Belép.)* Hol a lányom? És az a zsák még mindig ott van.

Furnér: Az Liza asszonyé, most hozta. Teodóra asszony krumplijával mi van?

Teodóra: Régi krumpli soká fő. Hol a lányom?

Furnér: Nem haragszik Teodóra asszony, hogy megkértem a lányát, hozzon nekem a boltból ragasztót. — Ez a hexensussz.

Teodóra: Maga mit... *(Visszafogja magát.)* Remélem, hamar visszajön. *(Vár.)*

Furnér: A fiatalúr pedig a diplomákat járja. Albérlőt szerez Riza tantnak.

Teodóra (felkapja a fejét): A fiatalúr? Ő is most ment el? — Miért mondja?

Furnér: Teodóra asszony, nem szereti, ha a lánya sötétedéskor az utcán csavarog. Nem jó, ha minden lépését figyeli.

Teodóra: Furnér úr, vegye tudomásul, az én lányom nem olyan. Remélem, senki sem terjeszti az ellenkezőjét. Furnér úr pedig beszélgessen csak a Riza tanttal.

(Csend, csak Furnér köhécse.)

Furnér: És mi lenne ezzel a ruhával?

Teodóra: Szerezze el. Valahogy biztos el tudja szerezni. Ide teszem a székre.

Furnér: Hadd lám. Hiszen ez olyan mint Riza tant tinédzser-ruhája! Aztán hogy megrótták érte.

Teodóra: Az más. — Mennyire van a kalocsnival?

Furnér: Csak az a ragasztó hiányzik.

Teodóra: Semmi maradéka sincs?

Furnér: Ó, hiszen van itt. Miért nem vettem előbb észre.

Teodóra: Gyanús nekem ez az egész.

Furnér: Zajt hallok. Már jön.

14. jelenet

Liza *(bejön)*: Lemaradtam a lényegről?

Furnér: Dávid úr elment.

Liza: Hova?

Teodóra: Ibolya elment a boltba ragasztót vásárolni Furnér úrnak.

Liza: Engem Dávid érdekel. Hova ment?

Teodóra: Állítólag albérlőt keres.

Liza: Albérlőt? Nem marad tovább nálam? Riza, elcsábította?

Furnér: A templomokat járja.

Liza: A templomokat? Mi a fenének? Bűnbocsánatért előre?

Teodóra: Vagy utólag.

Liza: Meg ne halljam ezt a gyanúsítást!

Teodóra: Albérlő? Nőcsábász!

Liza: Még egy szót, és...

15. jelenet

Papócs *(bejön és megáll az ajtóban).*

Furnér: Hiába könyörögtem, hogy egyenként jöjjenek. Már megint egymásnak ugranak. *(Most veszi észre Papócsot.)* Nincs még készen a kalocsni. Bocsánat.

Papócs *(inteket Furnérnak, hogy ne szóljon).*

Teodóra: Hát te? Honnan tudad, hogy itt vagyok?

Papócs: Senki sincs otthon.

Liza: Papócs úr, ilyen korán.

Furnér: Minden út a suszterhoz vezet.

Teodóra: És nem tudtál bemenni?

Papócs: Ha már ilyen szerencsésen összejöttünk, talán megbeszélhetnénk a holnapi álarcosbált. Úgy tudom, ez a terv. Talán lehetne vendégeket is hívni. Gondoltam...

Teodóra: Nincs mellébeszélés. Hol a kulcsod? Megint elvesztetted?

Papócs *(kiforgatja a zsebeit):* Csak nem? *(Végre megtalálja.)* Na nézd csak, itt lapult.

Teodóra: Micsoda színjáték ez? Te itt akarsz valamit.

Furnér *(erőltetett ügybuzgalommal):* Elnézést kérek Teodóra asszony és Papócs úr. Hova is tettem, hova is tettem. Megvan. Ezt a báli cipellőt adta oda a kedves férje délelőtt, hogy sürgősen csináljam meg.

Papócs *(megpróbálja jelbeszéddel rávenni, hogy hagyja az egészet).*

Furnér: Nyilván önnek meglepetés szombatira. Ebben a szatyorban hozta, nehogy elfelejtsem. Tetszik látni, már elővettem, de nem tudtam befejezni. Tetszik emlékezni, milyen zűr volt itt délelőtt.

Teodóra: Miféle szatyor ez? Nem ismerem. És kinek a cipőjét javíttatod Furnér úrral?

Papócs: Egy kollégám megkért...

Teodóra: Egy kollégád? Talán kolléganőd!

Papócs: Már beharangoztam a szombati rendezvényünket. Nagyon várják.

Teodóra: No, elég volt a meséből. Indíts haza. Majd otthon folytatjuk.

Furnér: A kalocsni.

Teodóra: Azt mondta, hogy nincs ragasztója.

Papócs: A kalocsni?

Teodóra (*dühösen bevágja a szatyorba*): Ide mellé azt a báli cipellőt. Csináltassa meg a kollégád! (*Elveszi Furnértól és azt is beteszi a szatyorba.*)

Furnér: Teodóra asszony, ne rongos az üzletemet. Papócs úr azt mondta, hogy ki-fizeti.

Teodóra: Még ez is. Erre megy el a pénzed. Na induljunk. (*Papóccsal együtt elmegy.*)

16. jelenet

Liza: Micsoda színjáték! — Hanem én nem ezért jöttem. Furnér úr, reggel félig leeresztettem a redőnyt, hogy hűvöset csináljak, aztán most, hogy fel akartam húzni, bummm! Leszakadt. Maga olyan ügyes, nem segítene?

17. jelenet

Riza (*jön*): Hiszen mozdulni is alig tud.

Liza: Még mindig? Kit hívjak? Jöjjön maga is. Utána majd pihenhet. Hármunkon csak nem fog ki egy redőny.

Furnér: Hát legalább is megnézem. Türelem, hozok csavarhúzózt. (*Bemegy a lakásba. Suttogva.*) Csak egyenként. Óvatosan! (*Hangosan.*) Aztán majd, ha előkerül Dávid fiatalúr, akkor nekilátunk.

Liza: Előbb csak vigye be a pincébe a krumplit.

Liza és Furnér (*elmennek*).

18. jelenet

Riza (*elmegy velük az ajtóig, aztán visszafordul*): Megvárom a fiatalurat. (*Elrendezi a széken lévő ruhát.*) Az enyém szebb. Aztán mit szidtak érte. (*Letelepszik. Rövidesen elbóbiskol*).

19. jelenet

Dávid (*kióvakodik a lakásból, int Ibolyának*): Tiszta a levegő. Jöhetsz.

Ibolya (*kombinéban kilép*): Jöhetnek?

Dávid: Felöltözve! Felöltözve! (*Idegesen rágyújt.*)

Ibolya: Kiszakadt a harisnyám.

Dávid: Minek harisnya ilyen melegben.

Ibolya: Haragszol? (*Közben úgy-ahogy rendbeszedi magát.*)

Dávid: Nem szeretném, ha elrontanánk a folytatást.

Ibolya: Ez volna a beteljesülés? Amiért mindent odadobnak...

Dávid: Nagyon kérlek, ne lelkizz.

Ibolya: Nagy-nagy üresség. Semmi. Valld be, te sem így képzelted.

Dávid: Ibolya, én esküszöm... (*Megcsókolná.*)

Ibolya: Ne, ne. Nem vagy őszinte. (*Fújja az orrát.*)

(*A lakásajtó becsapódik.*)

Riza (*felriad*): Mi az? Ágyúlövés? Ki van itt?

Ibolya (*a háta mögé kerül*).

Dávid: Riza néni! Én vagyok. Megjöttem.

Riza: És még valaki. (*Felfedezi Ibolyát.*) Úúgy! Megmondtam, hogy most már nem lesz fenszterlizés. De odabent sem. (*A lakásra mutat.*) Éberem vigyázom a ház erkölcseit! (Ugye, jól mondom.) Dávid fiatalúr, várják fenn Liza asszonynál. Furnér úrral együtt meg kell javítani a redőnyt. És a krumpliszsákot is be kell húzni a pincébe, mert mindenki orra bukik. Különben mit végzett?

Dávid: Nem baj, hogy ha két albérlőt hozok?

Ibolya: Ki a másik?

Dávid (*Ibolyához*): Ismered. Alighanem kiteszik a kollégiumból.

Riza: Két albérlőt? Mindjárt két albérlőt? Házastársak?

Dávid: Dehogya is. Két csaj.

Ibolya: Hogy közelebb lehess hozzá?

Dávid: Ne csinálj balhét. Tisztán gazdasági megfontolás.

Riza: Kettő? Mindjárt kettő?

Ibolya: Jó üzlet. Köszönöm.

20. jelenet

Teodóra (hangja): Ibolya! Hol vagy?

Ibolya: Megyek már! *(Elmegy.)*

21. jelenet

Liza (a hangja): Dávid, megjött? Ha lenne szíves.

Dávid: Hallom, hogy meg kell javítani a redőnyt. És a zsákot is a helyére. Melyiket előbb?

Liza: Ide föl. Furnér urat le kell kísérni.

Dávid: Rohanok. (Hogy oda ne rohanjak.) Riza néni, holnap hozom! *(Elrobog.)*

Riza: Mindjárt kettő.

22. jelenet

Dávid és Furnér (lejönnek, Dávid segít a nehezen mozgó Furnérnak).

Riza: Sikerült megjavítani?

Furnér: Eh! Már nincs nyitva a bolt. Új heveder kell. Nem csodálkoznék, ha egyszer csak szétesne az a lakás.

Riza: Akinek a bőre alatt is pénz van, miért nem vesz új redőnyt?

23. jelenet

Liza (lejön): Majd elfeledkeztem a zsákról. Dávid. Legalább húzzuk be a pincébe. Rajta hagytam a kulcsot.

Dávid: Igen, igen. Mindjárt.

Riza: Előbb nézzék meg ezt a könyvet. Dávid úr mint egyetemista.

Dávid: Előbb a zsákot. *(Elmegy.)*

24. jelenet

Liza: Miért? Én buta, műveletlen vénasszony vagyok? Na nézzük. Kié?

Riza: Én hoztam. Ha elfogadja a kölcsönért cserébe. Kiegyenlíthetnék vele a tartozásomat.

Furnér: Borítsunk fátlat a múltra? Még nem is mondtam ki, hogy elfogadom-e, máris továbbadja.

25. jelenet

Furnér: Le kell pihennem egy kicsit. *(Bemegy a lakásba.)*

Riza: Már abból láttam, ahogy hozzányúlt, hogy keresi a kifogást, hogyan szabadulhatna meg tőle.

Liza: Mutassa. Hiszen ez csupa ákom-bákom. Várjon csak. Gótbetűs írás. A képek viszont egyértelműek. Ez itt Hitler. Ez is. Ez is. Tele van vele a könyv. Ez volt a stafírungra?

Riza: Kikérem magamnak. Akkor is érték.

Liza: Azt nem tudom, hogy most mennyit kapna érte...

Riza *(reménykedve)*: Mennyit? Sokat?

Liza: Nem is olyan rég még kőbányába vitték volna.

Riza *(letörve)*: Kőbányába...

Liza: Főbenjáró bűn illet rejtegetni két párnahuzat között. Egyáltalán honnan került ez magához?

26. jelenet

Dávid *(visszajön és leporolja magáról a pince és a krumpli kosztát).*

Liza: Riza, neki is tartozik?

Riza: Éppen őt hagytam volna ki?

Liza: A holnap esti nyitó zeneszám: a hitelezők kara.

Dávid: Még van az ösztöndíjamból. Nem sürgős megadni. Tessék, Liza néni, itt a pincekulcs. Csupa pókháló lettem.

Liza: Ráférne a pincére egy nagyobb rendrakás.

Dávid: Majd a vizsgák után. Most nincs egy perc időm sem.

Riza: Azért ezt még nézze meg.

Dávid (*nézegeti a könyvet*): Már volt a kezemben. Azt hiszem, a Mein Kampf. Mindenesetre Hitlerről szól.

Liza: Mondtam ugye, hogy az én albérlőm nem akar ki.

Dávid: Nem sokat ismerek a gót betűkből. Gyakorolni kellene.

Riza: Akkor nem kell?

Dávid: Ha elfogadnák a menzán, amikor ebédet fizetek... De kit érdekel ma már az ilyesmi. Ráadásul veszedelmes tanok porosodnak benne.

Liza: Aki ezt a szemétkébe dobta...

Riza: És én a kukából szedtem volna ki? Na de Liza asszonyág!

Liza: Megbecsülte, mint a detektívhistóriákat. Szóval, aki ezt szemétkébe dobta, félt tőle, aki fél tőle, valamikor tapsolhatott neki.

Riza: Például milyen tanok?

Dávid: Oszd meg és uralkodj. Nem, nem, azt az angolokra mondták. (*Gondolkodik.*) A cél szentesíti az eszközt. Nem. Ezt a jezsuitákra mondták.

Riza: Azok kik?

Dávid: Katolikus papok.

Riza: Papok? Én ismerek papokat. Egyik sem olyan. Legalább is nem dicsekedtek vele. Na szóval, mi lesz a könyvvel?

Liza: Érdekes.

27. jelenet

Furnér (*kijön a lakásból*): Hagyja itt Riza, majd én is megnézem a képeket. Ez a Hitler sok millió emberen uralkodott. Hm. Azért az nem kis dolog.

Liza: Maradjon csak itt. Még nem látta mindenki. Hátha betehetjük a tombolába.

Furnér: Helyes. De azért Riza tant, legközelebb hagyja bent az ilyeneket a szemétkébe. Jó? Ezt én mondom, a házmester. — Na mára elég volt. Köszönöm fiatalúr a segítséget. Jól elkapott ez a...

Riza: Hexensussz.

Furnér: Hexensussz.

Dávid: Kell még valamit segítenem?

Furnér: Köszönöm, már elboldogulok. Menjen csak tanulni, még megbukik a vizsgán.

Dávid: Egy jó fekete és előttem az éjszaka! Viszlát! Riza néni, nem jön fölfelé?

Riza: Még van egy kis beszédem Furnér úrral.

Dávid: Ahogy gondolja. *(Elmegy.)*

Furnér *(vissza akarja hívni):* Fialatúr, a zsák.

Dávid *(visszakiabál):* Egyet behúztam. Jól behúztam neki! *(Nevetve el.)*

28. jelenet

(Rövidzárlat.)

Furnér: A szentség! Kialudt a villany. *(Belerúg valamibe.)* Jaj! Belenyilallt! — Az ilyen valamikor mindennapos volt. Mennyire hozzá tud szokni az ember a jómódhoz, ugye? No nézzük, hol a baj. — Dávid úrfi kávéfőzőt főzött magának? Ugyan, még föl sem ért. Hát akkor? — No, előbb kinézek az utcára. Úgyis be kell zárnom a kaput. Riza tant, tapogassa ki, hol a szék.

Riza: Már rajta ülök. Igyekezzen, mert elálmosodtam.

Furnér *(kimegy a bejárathoz, kinéz):* Sötét az egész utca. *(Bezárja a kaput. Visszafelé jövet valakibe beleütközik.)* Ki ez? A zsák már nincs itt. — Elnézést! Kezicsókolom. Kit tetszik keresni? *(Évődve.)* Hivatalból kérdezem, elvégre én vagyok itt a házmester.

Mária *(a műhely bejáratánál áll, mellette koffer):* Ó, a házmester! Hm. Honnan gondolta, hogy nő vagyok?

Furnér: Egy darabig a falat tapogattam... Így, szépen, vízszintesen...

Mária: Szerencse, hogy nem vagyok...

Furnér: ...Ijedős.

Mária: Ijedős, höhő, meg Dávid is felvilágosított, ki a szövetséges. Na de azért...

Furnér: Dávid, szóval Dávid. Akkor helyben vagyunk.

Mária: Helyben, de még milyen helyben! Pedig Dávid azt mondta, hogy csak akkor kapok itt albérletet, ha úgy viselkedem mint egy szentfazék.

Furnér: Miért *pedig*? — Pszt! Figyeljen csak.

Riza (*horkol*).

Mária: Szundi-bundi.

Furnér: Jövendő házinénije. Ha meg tudnak egyezni.

Mária: Itt lakik lent?

Furnér: Fent a másodikon, de itt vigyázza az erkölcsöket.

Mária: Hát akkor most mi lesz?

Furnér (*zseblámpáját magasra tartja*): Hm. Jó ízlése van a fiatalúrnak. Nos az lesz, hogy reggelig elhalasztjuk a bemutatkozást.

Mária: Egyszer s mindenkorra kivettek a kollégiumból. Nem tudok visszamenni.

Furnér: Nem is engedném.

Mária: Elalszom én itt a sarokban is.

Furnér: Kockázatos dolog. Ha felébred közben a házinénije, patáliát csap. Hanem tudja mit. Kihozok magamnak egy pokrócot, úgyis hexensusszom van, annak direkt jót tesz a kemény fekhely. Maga meg bemegy a lakásomba, s az ágyamon alussza ki a fáradalmakat. (*Besántikál és pokróccal tér vissza.*) Tessék, fáradjon be. Hogy hívják?

Mária: Mária.

Furnér (*világít neki*): Mária. Van odabenn gyertya.

Mária: Köszönöm. Megszoktam a sötétet.

Furnér: Úgy mint szentfazék?

Mária: Haha! Ha buliról még sötétben mentem haza, a kolidzsban már nem égtek a villanyok. Kezemben a cipő, úgy lopakodtam be a helyemre.

Furnér: Ühüm. Szóval belejött, amíg ki nem dobták. Pszt! Jóéjszakát, Mária! Reggel majd kopogok, ha előkészítettem a terepet.

Mária: Jó éjt. És magát hogy hívják?

Furnér: Haha! Én vagyok az ördög. Jó. Nehogy rólam álmodjon. Furnér vagyok. Furnér Gyula. És amint mondtam: házmester és mindenese a háznak. Na bújjon be.

Mária (*bemegy*).

Furnér (*egy darabig világít*): Jól választott... Hm. (*Becsukja az ajtót Mária után, majd leteszi a pokrócot és nekikészülődik a lefekvésnek.*)

(A toronyóra tized üt.)

Riza (*felriad*): Hol vagyok? Hányat ütött az óra? Talán éjfél. Kezdjed még egyszer. Nem figyeltem oda. Mondjuk, éjfél. A kísértetek órája és én nem húzhatom a fejemre a paplant. Furnér úr! Maga már megint megijeszt engem.

Furnér (*álmosan*): Hogyhogy? Még mindig itt van?

Riza: Még mindig. Tényleg, miért vagyok én még mindig itt.

Furnér: Azt mondta este, hogy még beszéde van velem. Mától kezdve mindig itt fog ülni ezen a széken?

Riza: Nincs kizárva. Az erkölcs nevében.

Furnér: Haha! Még az álmainkat is ellenőrzi?

Riza: Igen. Most már emlékszem, de miért fekszik a földön?

Furnér: Hexensussz. Rémlik valami?

Riza: És azért fekszik egy szál pokrócon? Föl fog fázni. Vasalódeszkát kell a lepedő alá tenni. Mutassa az ágycsót.

Furnér: Az erkölcs nevében! Mindjárt segítségért kiáltok!

Riza (*értetlenül*): Segítségért kiált? Segítségért kiált... Hm. Akkor... Hiába töröm rajta a fejemet. Akkor legalább azt árulja el nekem, őszintén és kerek pereg, hogy mit akart odabent Ibolya és Dávid?

(Függöny.)

(Vége a második felvonásnak.)

III. FELVONÁS

(Az eddigi helyszín. Szombat.)

1. jelenet

(A lépcsőházban.)

Teodóra (*kosárral jobb felől, Lizához*): Csupa csíra, ideje, hogy újkrumplit lehessen kapni.

Liza (*szembejön vele, kezében tejeskanna*): Bizony, bizony. Én már láttam újkrumplit. Nem a mi pénztárcánknak való.

Riza (*kezében vödör*): Szombaton is elvihetnék a szemetet. Már nincs hely.

Teodóra: Múlt héten még hamuval volt tele, mi lesz majd gyümölcsszezonban.

Riza: Tejért volt?

Liza: Micsoda bolt! Kétszer kell mennem, mert nem jött meg a kenyér. Rengetegen állnak sorba. Pedig lisztet is kell vennem, estére süteményt sütök.

Riza: Süteményt? Estére?

Teodóra: Az álarcosbálra.

Papócs (*teljes vadászfelszerelésben balról, számon kérőn*): Hol ez az autó!

Teodóra: Te még itt vagy? Lőhetnél már egyszer nekünk is valamit, nyulat vagy fácánt vasárnapra.

Papócs: Hm. Lőhetnék? Ilyenkor? (*Rizához*.) Meglássá, szép időnk lesz ma, Róza nagysád.

Riza: Riza, Riza. Ejnye, mindig eltéveszti. (*Elmegy*.)

Papócs: Elnézést, pedig annyira illene magára. — Na végre, itt vannak! (*Teodórának*.) Szervusztok. (*Eltűnik*.)

Furnér (*söprűvel bejön az utcáról*).

(A lépcsőház elsötétül, a műhely kivilágosodik.)

2. jelenet

Furnér (söpör, közben a papagájhoz): Lóri! Este álarcosbál és még sehol semmi. Azt is én csináljam meg nekik?

(Szól a telefon.)

Furnér (leteszi a söprűt): Jól van, megyek már. (Leakasztja a kagylót.) Halló! Halló! — Egy kattanás. Bemondhatta volna, hogy elnézés, téves. (Helyére teszi a kagylót. Kisvártatva megint csöng, de most sem jut többre.) Az ember ki van szolgáltatva... Mintha készakarva csinálná valaki. — Na most már föl lehet kelni. (Bekopogtat a lakásajtón.) Jó reggelt!

3. jelenet

Mária (nagy sokára álomittasan kibotorkál a lakásból): Mostanság nem aludtam ennyit egyfolytában. Ez már nem is jó. Jó reggelt, házmester úr. Érdeklődtek már irántam?

Furnér: Nagy a nyüzsgés, de beszélni senkivel sem lehet. Üljön le ide.

Mária (a széken lévő ruhát nézegeti): Ide?

Furnér: Nem kell magának? A tulajdonosa szeretné elszerezni.

Mária: Ingyen?

Furnér: Elszerezni az annyi, mint rátukmálni.

Mária: Ingyen sem kell. (Leül.)

Furnér: Türelem, majd csak feltűnik a fiatalúr.

Mária: Dávid?

Furnér: Ő az egyetlen fiatalúr az egész házban. Ha ezektől (Nagy kört ír le a kezével.) függene, hamarosan kipusztulna az emberiség. Az is igaz, hogy ha tele lenne gyerekkel, mind itt nyüzsögne körülöttem.

Mária: Úgy látom a berendezésből, hogy egyedül él. Nem unalmas?

Furnér: Nappal egy perc szabad időm sincs. Csak győzzem kipihenni magamat. Most is rám hagyatkoznak, Furnér úr majd megorganizálja az esti álarcosbált.

Mária: No akkor muri ismét hajnalig. Addig csak rendeződik az ügyem. Látja, házmester úr, én is szaporítom a gondjait.

Furnér: Cseppet se zavarja, már jönnek.

4. jelenet

Teodóra és Ibolya (*bejönnek, Teodóra kezében gramofon, Ibolyáéban lemezek.*)

Teodóra: Döglődsz az ágyon. Semmi lelkesedés. Amikor mi voltunk fiatalok, minden bulinak örültünk. (*Furnérhoz.*) Nézze mit találtam. Húzó gramofon. Azóta porosodott a padláson.

Furnér: Ez igen. Egyenesen a kőkorszakból.

Teodóra: Hívjunk élő zenekart? Ki győzné azt anyagilag? Ne felejtse, mi egy fizetésből hárman élünk. Kicsit pókhálós. Már akkor is régi volt.

Furnér: Ezzel húzták a talp alá valót azon a bálon.

Teodóra: Húztuk. Jól mondja, húztuk. Furnér úr, legyen szíves egy kicsit rendbe hozni. Vért izzadnánk. Magának viszont semmi.

Furnér: Tegye az asztal mellé, csak nem rúgnak bele. A lemezeket meg ide az asztalra. Úgy. Én pedig kit találtam?

5. jelenet

Teodóra: Nem ismerem. Furnér úr, szintén a lakásból?

Mária (*kihozza a kofferjét a lakásból*): Mária vagyok, Dávid évfolyamtársa. Albérlőnek jelentkezem.

Furnér: Nem ő a házinéni.

Ibolya (*gúnyosan*): Mária? Szegény Dávid mindjárt jön.

Mária (*Teodórához*): Elnézést. Az a ruha zavart meg.

Teodóra: Összetévesztenek Riza tanttal. Hogy ezt is megértük.

Furnér (*Ibolyához*): Miért mondja, hogy szegény Dávid?

Ibolya: Mert ennyi gondot vállalt magára. Riza tant kedvéért.

Furnér (*Máriához*): Ezen a széken, ahol most a ruha van, horkolt a házinénije.

Teodóra: Tehát itt éjszakázott.

Furnér: Teodóra asszony tudja, a rövidzárlat...

Mária: Kitettek a kollégiumból. Nem volt más választásom. Remélem Dávid elgereblyézi az ügyet.

Teodóra: Tudja mit, Furnér úr, én már semmin sem lepődöm meg.

Furnér: Ahogy gondolja.

Teodóra: No jó. Így semmire sem jutunk. Egy telefon. Itt a pénz. *(Leteszi az asztalra. Táracsáz, közben Ibolyához.)* Eszembe jutott az én régi barátnőm. Nála kell, hogy legyenek a lampionjaink. Talán még az álarcok is. — Halló? Itt Maxi. Igen, igen, jól halod. Te, csak azt szeretném tudni, megvannak-e még a lampionok, meg az álarcok? Emlékszel, kedvet kaptatok rá, elkértétek. — Egy kis murit rendezünk. Igen, igen, nosztalgia-buli. Nem ástad el a rumpelkammer mélyére? Nagyszerű! Indulunk értük. — Eh! Vadászik. — A lányommal. Szia. Majd elmondom. Szia, sietek. — Ma este! Szia.

Ibolya: Muszáj nekem is?

Teodóra: Hagynád, hogy egyedül cipekedjek? Különben is itt laknak a szomszéd-ban. *(Furnérhoz.)* Sikerült valami a ruhával?

Furnér: Még nem.

Teodóra: Legföljebb betesszük a tombolába. Na gyerünk. *(Ibolyával elmennek.)*

6. jelenet

Mária: Hány lakás van ebben a házban?

Furnér: Nagy a nyüzsgés, ugye? Pedig van olyan is, amelyikről néha még én sem tudom, van-e lakója. No nézze, végre megjött a fiatalúr.

7. jelenet

Dávid (föntről megérkezik): Elaludtam a könyv mellett. Mária! És te? Most akartam érted menni.

Mária: Rövidzárlatra értem ide. Nincs mese, kirúgtak.

Dávid: És ezen a széken töltötted az éjszakát?

Mária: A mester felajánlotta a lakását, ő meg itt aludt a hexensusszával.

Dávid: No ez igazán rendes. Én pedig cserébe a segítségért, átveszem a parancsnokságot. Furnér úr, pihenje ki magát. Feküdjön be az ágyába.

Furnér: Köszönöm. Tényleg rámfér a pihenés.

Dávid: Riza néni nem járt még itt?

Furnér: Bevásárol.

Dávid *(felfedezi a gramofont):* Valahol láttam már ilyent. Nem gramofon?

Furnér: Ez lesz a zenekar este. Ha működik.

Dávid: Megnézhetem? — Hol a drótja?

Furnér: Húzás. Itt a kurblija. Nézzük csak.

(Furnér, Dávid és Mária állva, guggolva, ki hogy, működésbe hozzák a gramofont. Zene. Furnér bemegy a lakásába.)

8. jelenet

Teodóra és Ibolya *(meghozzák a lampionokat és az álarcokat, és leteszik a sarkba).*

Teodóra *(Ibolyához):* Ha majd lezajlott a bál, nem ússzuk meg a nagy beszámolót. Megígértük, azért engedtek most el. *(Dávidhoz.)* Hallom, jó a gramofon. Mi van a tombolával? Ibolya, csinálj gyorsan jegyeket. Mit téblábolasz? Furnér úr hol kujtorog?

Dávid: Megfogadtam Teodóra néniék tanácsát, s mint ifjúság átvettem a parancsnokságot. Furnér urat ágyba küldtem.

Ibolya: Számok kellene. Honnan veszek számokat?

Teodóra: Nem lehet mindent készen kapni. Van itt elég papír. *(Lecsap a könyvre.)* Úgyis elég vastag.

Dávid: Azt már nem. Ez lesz a főnyeremény.

Teodóra: Ez? Aki megnyeri, dobhatja is a szemébe. *(Körülnéz.)* Inkább a ruha.

Ibolya: Honnan vegyek papírt?

Teodóra: Ugorj be. Otthon találsz mindent hozzá. A kredencben.

Ibolya *(elmegy).*

9. jelenet

Riza *(lejön kosárral, de amikor meglátja Dávid mellett Máriát, megfordul és menne kifelé).*

Teodóra: Riza tant, ne szökjön meg!

Dávid *(utána ered):* Tessék csak jönni.

Riza *(az ajtóban megáll):* Megyek a paphoz.

Teodóra: Maga csak ne menjen a paphoz. Ide a mütyürökkel tombolatárgynak.
(Elveszi a kosarat és leteszi a polc mellé.)

Mária: Jé, milyen helyesek!

Dávid: Engedje meg, Riza néni, hogy bemutassam az első számú albérlőjelöltet.
Mária.

Mária: Remélem, elnyerem tetszését.

Riza: Valahol már találkoztunk.

Teodóra: Rövidzárlat. Haha!

Mária *(nevet).*

Riza: Nix rövidzárlat. Már emlékszem. Az utcán.

Mária: Igen, igen, az utcán.

Riza: Dávid fiatalúr, ő tehát az első számú. A szentes.

Teodóra: Menjenek föl, nézzék meg a szobát és üssék nyélbe az üzletet. Mert aztán itt mindenkire szükség lesz, hogy estére mulatni lehessen. *(Fölkapja a fejét.)* Milyen illatot érzek?

Dávid: Liza néni süteményt süt.

Riza: Mondta.

Mind: Szagoljuk csak? Milyen illat?

(Mind felfelé szaglászik.)

Teodóra: Az már rég nem illat. Az bizony szag. Valami piszkosul odaégett.

10. jelenet

Liza (*vödörrel a kezében föntről jön, de előbb a szemét felé kanyarodik, csak az üres vödörrel jelenik meg a műhelyben*): Szénné égett. Rossz volt a liszt.

Teodóra: Berakta a következőt?

Liza: De többet nem csinálok.

Teodóra (*gúnyosan*): Mindenki figyeljen és szóljon, ha ismét illatot érez. Nem szeretném riasztani a tűzoltóságot. (*Ibolyának Lizára.*) Pancser.

Liza (*meghallja*): Mit mond?

Teodóra: Mondok, amit akarok.

Liza: Ha ilyen vészhelyzetben sem adnék a jó modorra, most kiölném a nyelvem.
Bee!

Teodóra: Ha nem tekinteném a...

Dávid: Nagyon kérem...

Mária: Tegnap kaptam csomagot, ha nem vetik meg, közprédára adom. (*Előveszi a kofferjából a csomagot.*) Még van benne. Hova tehetem?

Dávid (*a fejét vakarja*): Hát hely az nincs. Hacsak a székre nem teszed.

Liza: Majd én vigyázok rá.

Dávid: Liza néni, bemutatom az új albérlőt.

Liza: Dávid! Hova gondol? Megházasodott? Vagy cserélt?

Mária: Ne tessék fölkapni a vizet. Csak albérlőnek jöttem ide. Riza nénihez.

Dávid: Riza néni kért albérlőt. Megegyeztünk, hogy hozok. Sőt. Kettőt ígértem.
Nem tehetek róla, hogy a másikat nem találom. (*Bekap egy süteményt.*) Finom.

Liza: Dávid! Nem marad estére.

Riza: Én? Kettőt? Kértem?

Liza (*Dávidnak*): Arra pedig ne számítsen, hogy magáról lemondok. — (*Rizához.*)
A nagyszobát adja ki? Az utcait?

Riza: Csak ott van két ágy. De ki mondta, hogy ...

Dávid: Riza tant, nagyon kérem, ne tessék előlről kezdeni. Nézzék már meg azt a szobát.

Riza: Jaj, máris? Nem lehet fejest ugrani. Még nem is gondoltam végig.

Teodóra, Liza, Dávid: Indulás!

Teodóra: Ennyien nekilátunk, percek alatt ki lesz takarítva.

Riza (*Máriához*): Megvárjuk, amíg elhozza az összes csomagját.

Mária: Ez az összes. Dávid, ugye segítesz felvinni.

Dávid (*felemeli és indul vele, majd megáll*): Elakadtunk? Elakadtunk?

Mária: Rágyújthatok?

Liza: Sokat szív?

Mária: Csak vizsga előtt. Ha nagyon drukkolok.

Riza: Szóval dohányzik. Ez csapás. A cigarettát nem lehet kiszellőztetni! Mondják.

Akkor inkább ne jöjjön

Dávid (*int Máriának, hogy tegye el a cigarettát*).

Mária (*elteszi*).

Teodóra, Dávid, Mária: Gyerünk, múlik az idő.

Teodóra: Olyan rendet csinálunk, amilyen még sohasem volt!

Riza: Nem! Nem! Nem!

Liza: Előre fizet! Már hazait is adott! Hamuba sült pogácsát. Ilyen ziccert vétek kihagyni.

Teodóra: Ibolya, gyere te is takarítani. Rádfér egy kis mozgás.

Ibolya (*durcásan hazamegy*).

11. jelenet

Teodóra, Mária, Dávid (*elindulnak fölfelé*).

Teodóra (*visszaszól Rizának*): Csak jöjjön. Kell a kulcs.

Teodóra, Mária, Dávid (*fölmennek*).

12. jelenet

Furnér (*kijön*).

Riza (*elindul, de visszafordul. Furnérhoz*): Menjek?

Furnér: Muszáj.

Riza (*a többiek után megy*).

13. jelenet

Furnér: Mind fölmentek Riza tanthoz? Tudom, sok lúd disznót győz. (Elnézést attól, akire nem vonatkozik.) Mégis. Nem szállunk rá túlságosan erre a szerencsétlenre? Akarata ellenére alapozzuk meg a jövőjét.

Liza: Mit védi? Nem felnőtt az ilyen. Föl sem tudja fogni, mi a jó neki. Albérlője lesz. Biztos megélhetés. És legalább békén hagy minket. Csak tudnám, mit keres ott Teodóra. *(Utánuk megy.)*

14. jelenet)

Furnér: Ó, az a kíváncsiság! — Bennszorult a füstszag. *(Szellőztet. Aztán leül a székére és a Hitler-könyvet nézegeti.)*

15. jelenet

Kázmér *(bejön szemébe húzott kalappal, felhajtott gallérú átmeneti kabátban, napszemüveggel):* Jónap'. Jó helyen járok? Hova lett a pingpongasztal?

Furnér *(a könyvre gyorsan rátesz valamit. A továbbiakban jobbára a suszterszéken ül):* Hallottam róla. Ön ezek szerint régi lakó. Ismeri a ház múltját.

Kázmér: Maga pedig suszter. Nem láttam a tábláját. Ma már az nem szokás?

Furnér: Hát tetszik tudni, csak a házbelieknek dolgozom.

Kázmér: Szívességmunkából a világon sehol sem lehet megélni.

Furnér: Hát a házmesterségből sem.

Kázmér: Viszont ha nyitva tartja a fülét... Azt megbecsülik. Volt vasfüggönyön innen és túl. *(Körbejár. Közben a levett napszemüveggel játszik.)* Rendeznek még itt összejöveteleket?

Furnér: Éppen ma este lesz nosztalgia-buli. Álarcosbál. Jöjjön el.

Kázmér *(nézi az óráját, gondolkodik).*

Furnér: Jöjjön. Készülődnek. Ha nem is nagyon látszik.

Kázmér: Sorsdöntő álarcosbál volt az. Istenem, milyen régen! A falon lógott annak a hogyishívják pojácának a képe. Gyenge utánzat. Vele nem sokat törődtünk. Mulattunk, énekeltünk, ettük a szendvicseket. A háziasszonyok kitétek magukért. Persze mi hoztuk a hozzávalót. Nem volt nagy eset. Vadászati idényben legalábbis. Meg hát máskor sem.

Mindig akadt elütött őz. *(Megáll Furnér előtt és végigmustrálja.)* Nem találkoztunk mi már valahol?

Furnér: Nekem is olyan ismerős az úr. Zergetoll!

Kázmér: Maga az... *(Nem, nem... És él...)* A vadászatok. Fenn a hegyekben. *(Végigsimítja a homlokát.)*

Furnér: Az utolsó vadászat. Legalább is nekem az utolsó.

Kázmér *(csak nehezen türtőzteti magát):* Az utolsó? Számomra is. Nem sokkal azután nyugatra menekültem innét. Hogyan mondják? Disszidáltam. Az utolsó vadászat. Nem én voltam, higgye el, nem én voltam. Minden részletére emlékszem. *(Sóhajt.)*
Fatális véletlen: valakinek a kezében elsült a puska.

Furnér: Így mondják. Sokáig élet és halál között voltam.

Kázmér: Gyula, a hajtó! Ha véletlen is, akkor is áldozat. Remélem, most már csak rossz emlék, ugye? *(Megerősítést vár.)*

Furnér: Tetszik látni? Ma sem tudom kiegyenesíteni a hátamat.

Kázmér: Tudom, nem lehet a lelkiismeretet megnyugtatni, legfeljebb elaltatni *(elaltatni, meddig?)*, de azért mégis csak sikerült valahogy az ügyet elsimítani. Ezek szerint a helyettesem, a Papócs „elvtárs”, elintézte, hogy maga, a felépülése után, ide kerüljön házmesternek. Ha jól emlékszem, már régen elegünk volt az elődjéből. Részeseges alak, hétszámra söprűt sem vett a kezébe. A zsebében viszont könyvecske... Magát meg ismertük, mint ügyes hajtót.

Furnér: Ismertek...

Kázmér: Kártalanítás. Legalább ennyi jó származott belőle. Addig, azt hiszem, nem igen kapott munkát. Pedig ezermester. Az órámat is megjavította. — Nem pucolná ki a cipőmet addig is, míg beszélgetünk? Az utcán nem láttam ilyen, hm, négereket.

Furnér: Szívesen. *(Hozzálát.)* Nem tudom, mi a jobb, egészségesen foglalkozás nélkül, vagy mindörökre csak nézni, mások hogyan alapítanak családot, vagy élik világukat.

Kázmér: Állítólag bizonyos fürdők segítenek. Persze az rengeteg pénz. Még én sem engedhetem meg magamnak.

Furnér: Mikor volt?

Kázmér: A disszidálásom? Pontosan tíz esztendeje. (*Sóhajjal kevert gúnyos mosollyal.*) Évforduló. A vadászat talán egy-két héttel előtte.

Furnér: Azt én tudom. (*Befejezi a cipőtisztítást.*)

Kázmér: Na persze.

Furnér: Messziről jött, a túlvilágról. (*Hellyel kínálja.*)

Kázmér: Autóztam pár ezer kilométert. Ezek az utak. Úgyis tudja. Pardon. — Miért mondja, hogy a túlvilágról. (*Leül.*) Huzat van itt, nem?

Furnér: Ma különösen nehezemre esik fölkelni. Megkérhetném, hogy csukja be az ajtót?

Kázmér (*meglepődve*): Ter- természetesen. (*Becsukja a lakásajtót.*)

Furnér: Köszönöm. — Hallottam a házban, hogy még a Vöröskeresztrel is keresttek, végül holtá nyilvánították.

Kázmér: Ezt beszélik? És az özvegyem éli világát. (*Nevet.*) Teheti, hiszen elváltunk. Különben nem nőülhettem volna meg odakint.

Furnér: Az özvegy mindig várja haza a gyerekeket.

Kázmér: Hm. Sikerült megoldani, hogy utánam jöjjenek. Sokáig nem kaptam itthonról levelet. De hogy meghaltam volna? Hiszen látja.

Furnér: Ez is hazudik. Viszont legalább él.

Kázmér: Mit mond?

Furnér: Szóval hazajött. És mihez kezd?

Kázmér: Azt még magam sem tudom. — Tudja, ma már lehet segíteni az itthon maradtakat. Egy falut céloztunk meg. A segélyszállítmánnyal jöttem, s leruccantam ide, hogy megnézzem...

Furnér: Hogy megnézzze, milyenek vagyunk annyi év után. Szép.

Kázmér: Azért egy ilyen konvoj érkezése nagy csindradattával jár. Tévé, újságírók, beszédek. Elmenekültem. Majd ha az érdemi munka következik, visszamegyek hozzájuk. Olyan zsenant, mi jólöltözöttek, akik ünnepeltetik magukat és azok a szerencsétlenek...

Furnér: A szerencsétlenek...

Kázmér: Gyerekek a sárban. Feltettem az egyiket az autóra. Fénykép. A címlapra. Milyen büszke volt a srác azért az egy pillanatért!

Furnér: Nem szereti a nyilvánosságot.

Kázmér: Az én koromban már terhes a „közszerelés”.

Furnér: Liza asszonyt meglátogatja?

Kázmér: Itt maradt a nagy lakásban? — Nos... *(Igyekszik közömbös maradni.)*

Nem tudja, itthon vannak Papócsék?

Furnér: A férfi most vadászik. Az asszony fent van egy lakónál, rendezkednek.

Fent a másodikon.

Kázmér *(elindul)*.

Furnér: Különben a földszinten laknak. *(Abban a hitben, hogy Kázmér elmegy, előveszi a nagy könyvet.)*

Kázmér *(visszafordul):* Cseréltek?

Furnér: A gyerek miatt. Kellett a nagyobb lakás.

Kázmér: Ibolya. Az én kis Ibolyám.

(Csend.)

Furnér *(felfigyel):* Hm.

Kázmér: Élénk, értelmes, helyes gyerek volt. Akkor tanulta a betűvetést. De hát a derekamig sem ért. Meg sem ismerném.

Furnér: Tíz év nagy idő.

Kázmér: Ibolya. Megígértem, hogy kiviszem magammal. — Majd egyszer kihívom magamhoz.

Furnér: Egy kis csecsebecse is megteszi.

Kázmér: Gondolja, hogy annak is örülni fog? *(Most veszi észre a könyvet.)* Testvér! Ha én ezt előbb tudom! Beöltözik hajtónak! Legalább nekem árulta volna el. Akkor nem hagyom itt házmesternek! Kioperáltatta a jelvényt? *(Magán mutatja a helyet, ahová az SS-jelvényt tetoválták.)* Ránk most nehéz idők járnak. De az eszme! — Elnézést, hiszen ön akkor még gyerek volt. Ez a világítás. Egy pillanatra megtévesztett. Szabad? *(Fölveszi a könyvet és elmerülten lapoz benne.)*

Furnér: Egy házbelitől került elő.

Kázmér: A Vezérről van ennél jobb összeállítás is.

Furnér: Ismeri? Ezt.

Kázmér: Kockázatos lett volna akkor ilyet kivinni. Hm. Talán még ma is. *(Sóhajtván visszaadja.)* Csak forgassa tovább és merítsen belőle erőt! *(Ismét elindulna.)*

Furnér: Kérhetnék valamit?

Kázmér: Tessék.

Furnér *(előveszi a határozat-másolatot):* Táska javítás közben találtam. Van ennek valami értéke?

Kázmér *(meglepetésében majdnem felkiált, de uralkodik magán. Közömbösséget erőltet magára):* Egy irat a sok közül. *(Összehajtogatja és zsebre vágja, majd sarkon fordul és elindul kifelé.)*

Furnér: A szentségit! Zsebre vágta!

16. jelenet

Riza *(fentről jön a tinédzser-ruhában. Biccent Kázmér felé. Furnérnak):* Mit szól hozzá, azért is felvettem.

Kázmér *(félrehúzódva előveszi az iratot és tanulmányozza).*

Furnér *(szórakozottan):* Mihez?

Riza: Nézzen rám.

Furnér: Mintha a papagájomat látnám.

Kázmér: Jelmez az álarcosbálra? Azt hiszem, én jó leszek így is, ahogy vagyok. *(Felteszi a napszemüvegét.)*

Furnér: Halottnak jobb nem is lehetne.

(A telefon megszólal.)

Róza: Jaj, de megijedtem. Fölvegyem? *(Fölveszi.)* Halló? Süket.

Kázmér: Máskor is előfordul?

Furnér: Most elég sűrűn.

(Kázmér és Furnér egymásra néznek. Csönd.)

Furnér: Akkor este visszaadja...

Kázmér *(maga elé):* Szorul a hurok.

Riza *(figyel)*.

Kázmér: Ja, persze. Majd este. Szóljon. *(Halkan Furnérhoz.)* Olvasta?

Furnér: Átfutottam.

Kázmér: Ennyi bűnt egy ember nyakába varni. Ezer év!

Furnér: Még szerencse, hogy halott.

Kázmér: Ez az egyetlen mentség. De tényleg... *(Némi habozás után visszaadja a papírt):* Tessék.

Furnér *(nagy csodálkozással):* Már nem kell?

Riza *(ágaskodva kíváncsiskodik)*.

Kázmér: Több a soknál. Mit lehet ennyivel kezdeni. *(Hangosan.)* Ellenben hozok valami tombolatárgyat. Mi van ilyenkor még nyitva? Láttam valahol szupermarketet. No meg a benzinkútnál...

17. jelenet

Dávid *(szeméttel jön le, s beszél Furnérhoz):* Annyi a szemét, hogy késő estig sem végzünk! Nem látta Riza nénit? *(Most veszi észre.)* Jaa? Nem árt, ha jönne. *(Tovább robbog.)*

Riza: A szomszédéban még van hely.

Furnér *(Rizához):* Csak menjen, örüljön, hogy hívják.

Riza *(kimegy a műhelyből, de meghúzódik a lépcsőházban).*

18. jelenet

Dávid *(bezörget Papócsékhoz):* Ibolya! Ibolya! Vigyél sósavat anyádnak. Bedugult a lefolyó.

Ibolya *(hangja):* Mi baj. Hagyjatok békén.

Dávid: Anyád hív! *(Visszarobog.)*

Ibolya: No jó. *(Jön.)*

19. jelenet

Kázmér *(nyitja a műhelyajtót).*

Ibolya (*befurakodik mellette*): Furnér úr! Nincs sósavja?

Kázmér (*utána fordul és alaposan szemügyre veszi*): Ki ez a csinos lány?

Furnér (*Ibolyához várakozásteljesen*): Nos?

Ibolya (*vizsgálgatja Kázmért*): Nem ismerem.

Kázmér: A vonásai. Hm. A vonásai! — (*Ibolyához.*) Itt laktam, ebben a házban.

Furnér: Lehetetlen, hogy ne ismernék föl egymást! No, Ibolya, törje a fejét!

Ibolya: Kázmér bácsi!

Kázmér: Ibolya! Mint a mesében!

Furnér: (Ott előbb jöttek volna rá.)

Kázmér: És micsoda klassz nő lett belőled!

Ibolya (*jobbról-balról egy-egy csók Kázmérnak, utána orrfújás*): Nem fertőz, csak megfázás. Anyám hányszor emlegette!

Kázmér: Éppen mondom, hm...

Furnér (*halkan, kiségetésként Kázmérnak*): Furnér. Furnér Gyula.

Kázmér: Furnér úrnak, hogy ilyen kis csitri voltál, amikor legutóbb láttalak. Tíz éve! És te honnan jöttél rá?

Ibolya: A hangja, a hangja! Hányszor találkoztunk a kapuban! Én — mint mindig — rohantam az iskolába, Kázmér bácsi beszállt az autóba és elrobogott. A hivatalába. Sokszor ábrándoztam, mi lenne, ha maga mellé ültetne! Butaság. — Hogy örülne anyukám! Most éppen nagy munkában vannak, nem baj, azért szólok neki.

Kázmér: Ne, ne, sietek vissza. Hadd legyen meglepetés.

20. jelenet

Teodóra (*jön fentről*): Ibolya! Hol keresed a sósavat?

Kázmér (*mosolyogva elébe áll*): Maxi.

Teodóra: A hang! A királyi termet! — Jól látom? — Szent Isten! Kázmér!

Kázmér (*közelebb lép*): Én vagyok.

(*Az ajtónál egymás nyakába borulnak.*)

Kázmér: Maxi! — Semmit sem változtál.

Teodóra: Hány levelet írtam, soha semmi válasz.

Kázmér: Az a címem, amit neked megadtam, hamar megváltozott.

Teodóra: És nem küldték utánad...?

Kázmér: Én is hiába írtam. Az „elvtárstól” kaptam egy fenyegető levelet, egészen az elején, azt is ott kint adták föl. El sem tudtam képzelni, mi lehet veletek.

Teodóra: Egy percig sem hittem, hogy...

Kázmér: Akinek halálhírét költik, sokáig él. *(Hirtelen elhatározással.)* Nem jönnétek ki?

Teodóra: A lélegzetem is elakad. Cseppet sem változtál: maradtál a gyors elhatározások embere. Nem lennének terhedre?

Kázmér: Gondolkozz. Nem adhatok rá sok időt.

Teodóra: Annyi mondanivalóm van! *(Oldalpillantással Furnérra.)* Kikísérlek. *(Kimennek.)*

Ibolya *(a műhely sarkába húzódva tanúja a jelenetnek. Marad).*

21. jelenet

(Szól a telefon.)

Furnér *(nehézkésen feláll, felveszi a kagylót):* Halló. Halló! — Letette. Hm.

Riza *(a folyosóról visszaóvakodik):* Ki volt ez? Fura dolgokat hallottam.

Furnér: Ő lesz álarcosbálunk díszvendége. Majd én bemutatom a társaságnak. *(Gúnyosan néz végig Rizán.)* Szóval Riza, pompázatos lesz az este. Figyeled, Lóri?

Riza: Nem maga az első, aki ma hiába sérteget. Mind meg volt botránkozva. Azért is ezt a ruhát vettem fel.

Furnér: Lázadunk? Lázadunk?

Riza: Nekiestek a lakásomnak. Takarítanak. Az albérlő parancsol, a fiatalúr, meg Liza asszonyosság felborogatják az egész berendezést. És közben folyton szidnak, hogy élhettem ilyen koszfészekben. Pedig a szokott útvonalaimon az ablakig nem is volt olyan nagy kosz.

Furnér: Ha magának úgy tetszett, miért nem hagyják békén. Üljön már le. Ne ácsorogjon itt, mint valami állófogas. *(Húz egyet a demizsonból.)*

Riza: Szebben. És muszáj annyit inni?

Furnér: Ez az én igazi stílusom. Nem a hajbókolás. Abból elég volt. *(Még egyet húz a demizsonból. Kihívóan.)* Muszáj.

Riza: Mit csináljak. Úgy látszik, meg kell szoknom, hogy ilyen. *(Leül.)* Meséljen. *(Könyökölve támasztja az állát.)*

Furnér: Jó, hogy nem felolvasásra kér. *(Most veszi észre Ibolyát.)* Nicsak, ittfelejtették?

Riza: A képekről meséljen, amíg be nem fejezik a pusztítást odafönt.

Ibolya: Hallgathatom én is?

Furnér: Talán érdekesebb, mint a takarítás.

Ibolya *(leguggol):* Ígérem, hogy csöndben leszek.

Furnér: Pici gyerek voltam, esőben a sarat tapostam, amikor átvonultak rajtunk a idegen seregek. Ahogy mondták: segítséget hoztak. Valójában győzelemre vágytak. Egy tank megállt a házunk előtt. Egy katona leugrott, felkapott és az ágyúcsőre ültetett. Bízattak, hogy álljak be hozzájuk. És jól kiröhögtek persze.

Riza: Kiröhögtek? Ennek a Hitlernek a katonái?

Furnér: Ekkora voltam. *(Mutatja, hogy milyen kicsi volt.)* Mondom. Ki sem látszotam a földből. Nem vettem észre ebből semmit. Arra emlékszem csak, hogy nagyon, de nagyon tetszett. Büszke voltam, hogy ágyúróól nézhettem le a világra.

Ibolya: És aztán? Elment a háborúba és győzött?

Furnér: Amikor szüleim visszakaptak, bevittek a lakásba és jól elverték.

Riza: Elverték? Igazán?

Furnér: Amikor talán ugyanezek a katonák jöttek, mit! Vánszorogtak. Visszafelé. sárosan, éhesen, üveges szemmel, már csak az ajtó résén mertem kikukucskálni rájuk. Pedig addigra már kicsit nagyobbacska lettem.

Riza: Nem örült nekik?

Furnér: Gyűlöltem őket és félttem tőlük.

Riza: Miért?

Furnér: Mert elrontották a játékaimat. Szüleim nem engedtek ki az utcára sarat dagasztani, nehogy elüssön egy tank, nem szedhettem szét az eldobált kézigránátokat,

mert felrobbant tőlük a szomszéd fia. S ha bementem a konyhába, hogy enni kérjek, anyám széttárta a karját: mindent elvittek a katonák.

Riza: Ez mind bent van a könyvben?

Furnér: Minden bent van, csak ez hiányzik. Nézze, csupa frissen suvickolt jármű, vidám hadfiak, zászlók erdeje, karlendítő szónokok hada. Hazugság! Hazugság!

Riza (*maga elé*): Benn kellett volna hagynom a szemétkben. (*Furnérhoz.*) Örülhet, hogy kimaradt a háborúból.

Furnér: A háborúnak vége, a hazugság maradt. Nézzenek körül. Ne menjenek messzire. Ne is mozduljanak. Nézzenek rám. Roncs vagyok. Tönkretettek egész életemre. Aztán feltűnik valaki a múltból és vállon vereget: ugye, már csak rossz emlék a vadászat, amikor beléd lőttünk. Kárpótoltunk, biztosítottuk a száraz kenyeret, amíg csak szolgálni tudsz. Fogd föl vidáman, hogy beszélhetsz, jó vitéz, akkor sem veszünk emberszámba. Mindenki szolgája, Furnér, akinek a nevét könnyű elfelejteni. Gyűlölöm őket, mindet gyűlölöm.

Ibolya: De hiszen a házmester mindenütt nagy úr.

Riza: Leplezze le őket! Olvasson be nekik! Házmester! Nagy úr!

Furnér (*felderül*): Igaz is. Én itt az állam vagyok. Nosza! Számoljunk le velük. Még ma este. Segítenek?

22. jelenet

Dávid (*fönről jön egy vödör szemétkkel*): Ibolya, Ibolya, ne lazálj, gyere, jut még neked is munka. (*Benéz a műhelybe.*) Pár perc és készen vagyunk. Ibolya, gyere.

Ibolya: Miért nem hívod anyámat?

Dávid: Ne viccelj, hogy jövök én hozzá. No gyere.

Ibolya: Köszönöm, Furnér úr. Viszont kérdeznék valamit.

Furnér: Most?

Ibolya: Majd. Majd egyszer... (*Elmegy Dáviddal.*)

23. jelenet

Furnér (*Rizához*): Nem megy föl megnézni, mi maradt a lakásából?

Riza: Menjek?

Furnér: Menjen.

Riza (*elmegy*).

Furnér (*a papagájhoz*): Gyere, Lóri, gyakoroljunk. „Kurva! Kurva!”

24. jelenet

Liza (*fentről jön ünnepi ruhában, kezében tálca letakarva*): Furnér úr, följegyezheti: ünnepélyes kézfogással megpecsételték az alkut.

Mária (*vele jön*): Én pedig letettem az asztalára az előleget. Hú, az asztal. (*Visszafordul.*)

Dávid (*jön*): Hozom már. Itt hozom az asztalt.

Ibolya (*mögötte jön*).

Riza (*utánuk jön*): Az az én asztalom! Ki engedte meg!

Dávid: Semmi baja sem lesz. (*Leteszi a műhelyben.*)

Liza (*rát teszi a tálcát*): Ez most sikerült! Dávid, ne ólálkodjon körülötte!

Dávid: Mikor kezdjük? Kezdjük már!

Ibolya: Mit iszunk? Táncolni, inni, énekelni akarok!

Liza: Szerencséje, hogy a szülei nem hallják.

Liza, Mária, Dávid: Riza tant. Vegye azt a másik ruhát. Előkészítettük. Ott van az ágyon.

Riza: Az ágyamon. Feltúrták a szekrényemet. Kirakták a holmimat. Összefogdoszták a bugyimat. Mire jó ez az egész cirkusz! Én nem akarok albérlőt! Hogy minden este várjam, hazajön-e még kapuzárás előtt? Hogy reggel vigyázzak, el ne késsen? Hogy ne akkor mehessek a ... amikor nekem tetszik? Hogy mindenütt kerülgessem őt és a holmiját? Nem és nem! És ha rámnyit, amikor lefekvéshez készülődöm? Nem, nem, én nem akarok albérlőt. Én szégyellem magam!

Liza: Legalább öltözzön át.

Riza (*Furnérhoz*): Gyula... (*Szájára üt.*) Furnér úr, mit csináljak?

Furnér: Ne öltözzön át. Nekem tetszik ez a dekoltázs.

Riza: És az albérlő?

Furnér: Hallom, megkötötték az alcut. Az albérlő marad. Ki kell bírni. Legföljebb többet ül majd itt, a műhelyben.

Riza: Megveszem a műhelyt és egész nap itt fogok ülni. Punktum.

Mind: Ezt megünnepeljük!

Liza: Erre iszunk! Dávid, itt a pincekulcs, hozza ide azt a nagy demizsont!

Mind: Micsoda nagylelkűség!

Liza: Hohó! Csak kölcsönbe adom! Itt ez a doboztető, ebbe kérem a kegyes adományokat. *(Az asztalra tesz egy cipőpasztafedelelet.)*

Dávid *(elmegy).*

25. jelenet

Ibolya: De poharak is kellene.

Teodóra *(bejön):* Poharak? Majd én hozok. Gyere, Ibolya, segíts. *(Elmegy.)*

26. jelenet

Dávid *(kezében demizsonnal bejön).*

Mária: Segíthetek?

Dávid *(Máriához):* Gyere, menjünk föl a szobámba, ott van egy-két jó szék. *(Kezénél fogva húzza kifelé.)*

Mária *(nevetve megy vele):* Ne siess annyira.

Ibolya *(dühösen néz utánuk, aztán anyja után megy).*

27. jelenet

Liza: Hova mentek? Ez a Dávid...

Furnér: Liza asszonyhoz székért. Segít nekik? Repesni fognak az örömtől.

Liza: Jézus, Mária és én itt állok! *(Utánuk megy.)*

Riza *(elbambul, majd felmegy).*

Furnér: Munkamegosztás? Riza, azért mégis egyszerűbb itt vigyázni az erkölcsökre, ahol nem maradt senki sem.

28. jelenet

Teodóra és Ibolya (*poharakkal jönnek*).

29. jelenet

Dávid és Mária (*nagy nevetve hozzák a székeket*): Itt fog székelni a bizottság.

Mária: És az ülést ki fogja berekeszteni?

Dávid: Rekesztés, rekedés... Vigyázat, itt már előkelően kell viselkednünk.

Mária: Légy szíves, válogasd meg a szavaidat.

Dávid (*Máriához*): Csináljunk jó hangulatot. — Ibolya, gyere kicsit ide.

Ibolya (*duzzogva odamegy*): Mi baj.

Dávid: Baj aztán semmi. Következik a nagy kibékülési jelenet.

Ibolya: Nincs kedvem viccelni.

Dávid és Mária: Látjuk. Éppen azért. Idenézz. A gyűrű.

Ibolya: Még froclizol is?

Dávid: Ugyanilyen gyűrűk kellene nekünk is.

Mária: A vőlegényem gyakorlaton van, de legközelebb bemutatom.

Dávid: No, így már jobb? Legfeljebb Riza néni lesz meglepve, hogy nem szent-fazék, hanem ifjú férj lesz a második számú albérlője. De ez még messze van.

Ibolya (*gyanakodva megnézi Dávid gyűrűsujját*): Hát akkor mi lemaradtunk!

Dávid: Nosza, legalább szóban pótoljuk. (*Kézen fogja Ibolyát és Teodóra elé áll.*)
Teodóra néni, egy pillanatra. Fontos bejelentés.

Teodóra: Elromlott a gramofon? Jézus, Mária, ez valami nagyon komoly dolog.

Dávid és Ibolya: Úgy hallottuk, hogy azon a régi bulin, bocsánat álarcosbálon házasságot kötöttek. Gondoltuk, ne maradjunk le egészen. Ezennel bejelentjük, hogy jegyesek vagyunk.

Teodóra: Szent Isten, ezek a fiatalok! Csak úgy, minden előkészület nélkül!

Dávid és Ibolya (*kéz a kézben egymásra mosolyognak*): Meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt!

Ibolya: Hát nem azt meséltétek, hogy ti is?

Teodóra: Eh! Meséltük, meséltük, de azért az nem egészen úgy történt.

Dávid és Ibolya (*egymásra néznek*): Nem egészen úgy? Hát hogy?

Teodóra: Jó, jó, takarékra. Ebbe másnak is van beleszólása. Majd ha készen leszünk, ha apád megjön és áll már a bál. Stb. Stb. Addig pedig hajrá, mindenki a fedélzeten!

Dávid és Ibolya: Akkor is: elhatározásunk sziklaszilárd.

30. jelenet

Papócs (*bejön teljes vadászfelszerelésben*): Nem arról volt szó, hogy ma álarcosbál lesz?

Furnér: A kedves felesége öntől várja a girlandokat.

Mária (*Dávidhoz*): Mutass be az úrnak.

Dávid (*bemutatja Máriát Papócsnak*): Riza tant albérlője.

Papócs (*morog valamit*).

Teodóra: Lajos, hol vannak a girlandok?

Papócs: Miért? Más semmi sem hiányzik a díszítésből?

Teodóra: Senki sem csinál semmit. Minden rám szakadt. Furnér úr a kisujját sem mozdítja. (*Rendezkedik*)

Mária (*Dávidnak, de úgy, hogy más is hallhatja*): No, az édességhez lesz savanyúság is.

Papócs (*Furnérhoz*): Tőlem? Ja igen. Nem láttam az altisztet. De hiszen itt vannak halomba hányva a lampionok. A drótok, a létra. A rend halvány árnyékát sem látom.

Furnér: Nemsokára be kell zárnom a kaput. Vendégek jönnek?

Papócs: Ha jönnének, kérdezze meg tőlük. Álarcosbál a jelszó.

Furnér: A báli cipő. Megjavította valaki?

Papócs: Mit tudom én. Ne faggasson, jó?

Furnér (*felcsattan*): Én *kérdezem*. Nem faggatom.

Papócs: Nem ehhez a hanghoz vagyok szokva.

Furnér: Örüljön, hogy nem kérdezek rá, hol vadászik vadászati idényen kívül, Papócs úr. Azért valamire még emlékezem! (*Végigméri.*) Bár azt látom, hogy a jelmezén semmi nyoma.

Papócs: Ember! Azt ajánlom, ne feszítse tovább a húrt, mert olyat találok tenni...

31. jelenet

Liza és Riza (*jönnek föntről*): Mi van?

Liza: Furnér úr, idelent semmi sem változott?

Papócs: Sokba kerül nekünk ez az ember. Keresztbe tesz. Ellenünk dolgozik.

Furnér: Ha arra céloz, hogy mennyibe került, míg megszületett a felmentő ítélet, hadd tudják meg, másról volt szó, nem rólam. Ki törődött azzal, hogy egy hajtó gerincébe véletlenül golyót röpítenek! Pénzekről, nagy pénzekről volt ott szó, amelyek eltűntek az ön kezén, Papócs elvtárs. Bocsánat: úr.

Papócs: Örültség.

A többiek (*időnként odafigyelnek, de inkább rendezkednek, lampiont szerelnek stb.*).

Furnér: Az a golyó nem nekem volt szánva.

Papócs (*a többieknek*): Részeg disznó. (*Furnérnak.*) Véletlen. Nem érti?

Furnér: Engem kárpótoltak, ide ültettek, de arról elfeledkeztek, hogy telefon is van a világon, s a drót másik végén örökösen érdeklődő emberek ülnek. Minden vadászat számon van tartva!

Papócs: Az az állítólagos ügy már régen elévült, ébredjen föl. Ezzel engem nem lehet zsarolni. Különben is mit tud maga erről. Egy hajtó.

Furnér: Mit tudok? Ki szolgálta föl a vacsorát a vadászházban? A lövés előtti este? Ki? — Jó. Lehet, hogy én, a rabszolga nem tudok semmit. Biztos, hogy a kollégája, akit az eset után kimenekített az országból és holtá nyilvánított, nem tartaná érdemesnek felmelegíteni?

Mind: De hiszen meghalt!

Papócs: Össze-vissza beszél.

Furnér: Emlékezniük kell. A lövés előtti éjszaka. Megbeszélés a különszobában. Nyomukban jártak már a kopók. Ha nem sikerül eltüntetni a nyomokat, a bűnszövetkezet

lelepleződik. Az egyik főkolomposnak mindörökre el kellett tűnnie. A másik (*Ránéz Papócsra.*) majd mindent rákenhet a bíróság előtt.

Papócs: Komolytalan feltételezés.

Furnér: Megbeszélték. Ha emberszámba vesznek, kizavartak volna onnét. De így jó voltam arra, hogy felszolgáljam a vacsorát és a bort. Amikor észbe kaptak, már tudták, hogy mindent tudok. Eskümet akarták venni, hogy hallgatók. Vonakodtam. Majd holnap. Papócs úr, én emlékszem, erre mit mondott a barátjának: Bízzad rám, majd én elintézem. Akkor nem tudtam, mi a mondat jelentése. Másnap belém fúródott a golyó.

Papócs: Önkényes összefüggés!

Furnér: Amikor a tárgyalás folyt, én élet és halál közt a kórházban feküdtem. Irántam nem érdeklődött senki. Amikor lábadoztam, Papócs úr közölte velem, hogy az ügy le van zárva, a főkolompos elmenekült az országból, véletlen baleset történt, ne firtassam, ki volt a tettes, mert nincs tettes. Fogadjam el ezt az állást, és fogjam be a pofám. Tíz évig bírtam a hallgatást. Most már elég. Most már tudom, hogy mi történt.

Papócs: Haha! Most már tudja!

A többiek: Mit szól bele a nagyok dolgába! Suszter, maradjon a kaptafánál!

Furnér: Vegyék végre tudomásul, hogy itt és most az állam én vagyok!

Papócs: Hiába akar fölkapaszkodni. Féreg marad. Nincs a kezében adu.

Furnér (*előveszi az iratmásolatot*): Nincs? Hát ez az ítélet? Ez semmi?

A többiek: Az ítélet! (*Dermedt csönd.*)

Papócs: Vártam, mikor jön ezzel elő. Pitiáner zsaroló.

Teodóra: Honnan került a kezébe?

Papócs: Besétált a kelepceembe. Gondolja, hogy véletlen, elővigyázatlanság? Akkor engem nem ismer.

Furnér: Ez *hivatalos* papír.

Papócs: Éppen ez az, amely engem tisztára mos. Ha egyáltalán tisztára kell mosni engem. Jó ember, kiragad az egészségből egy fecnit, és vagdalkozik gondolkodás nélkül, részegen. Ha folytatja, könnyen a dutyiban találhatja magát. Fele ennyi tanú is elég ahhoz, hogy bizonyítást nyerjen: hazudik, rágalmaz, visszaél a hatalmával! És annyit ivott, amennyi már önmagában is elég, hogy az utcára penderítsék. Szálljon magába és aludja ki magát.

Riza: Furnérnak igaza van. Sodoma és Gomorra ez a ház!

Teodóra, Liza: Tinédzser ne szóljon bele a nagyok dolgába!

Dávid, Mária: Tinédzser! Tinédzser, mütyür! *(Harsogó nevetés.)* — Szülinapja van! Igyunk! Hol vannak az álarcok? Mikor lesz tánc?

(Álarcot választanak maguknak és felteszik.)

Ibolya: Muszáj mindent kitergetni? És éppen most?

Riza: Éppen most. Papócs úr hallotta, ki lesz a vendég?

Furnér: Vegyem a kagylót és jelentsem?

Papócs: Nosza. — Tudja, kik ülnek a vonal másik végén?

Furnér: Mit számít az, hogy név szerint...

Papócs: Nem kötötték az orrára. Én most elárulom. Figyeljen. *Az én embereim.*

A többiek *(harsogó nevetésben törnek ki).*

Papócs: Elsősorban magát figyelik. Mellesleg az utolsó reménységét, a beharangozott vendéget is. Minden mozdulatát. A határtól kezdve. — Nos? Hányat üt az óra?

(A toronyóra éjfélét üt.)

Riza *(az ujján számolja, de összezavarodik):* Mindent összezavart ez a dög! *(A papagájhoz ugrik):* Átokfajzat! — Te vagy a Gonosz! Megrontottad! Elvetted az erejét! Az Utolsó Ítélet beteljesül rajtad! *(Szétveri a kalitkát.)*

Mind: Riza tant! Mit csinál!

Furnér: Riza! A játékom! *(Néhány darabot felvesz belőle és visszaülve a székére, letörve simogatja.)*

Mind *(nagy röhej):* A játéka!

32. jelenet

Kázmér *(jön a lépcsőházból).*

Furnér *(csodálkozva):* Nyitva hagytam a kaput?

Papócs *(gúnyosan):* Még ez is.

A többiek *(némán követik a tekintetükkel Kázmért).*

Kázmér (*vidáman belép*): Hamar az álarcot.

Dávid (*ad neki*).

Kázmér (*felteszi az álarcot*): Ettől aztán lesz hangulat! (*Konfettit dob a levegőbe.*)

Liza: Feltámadt! Nincs bőr a képén!

Dávid (*elindítja a gramofont*).

Dávid, Mária, Teodóra, Ibolya (*éljeneznek, koccintanak, isznak*).

Kázmér (*félrevonja Ibolyát*): Nincs időm. Követnek. Csomagolj. — Kiviszlek.

Ibolya: Nincs útlevelem.

Kázmér: Ne törődj vele, veszek.

Ibolya (*tagadólag rázza a fejét*).

Teodóra (*közelebb lép hozzájuk*): Ibolya, menj, amíg mehetsz.

Papócs (*vészt jóslóan elindul Kázmérék felé*).

Kázmér (*Ibolyához*): Nos? (*Vár egy kicsit, aztán vállat von.*) Elmúlt. Nincs tovább.
(*Papócs felé fordul.*)

Papócs (*a többiekhez*): Zene! Mulatni! (*Kázmérhoz.*) Gyere. (*Félrehúzza.*) Miért jöttél haza? Ha csak egy is meglát *azok* közül, az életed sincs biztonságban. Mihez kezdesz? Egyenesen a bírósághoz mégy? Perújrafelvétel? A büntetés ebben a korban már gyakorlatilag életed fogytáig tarthat!

Kázmér: Jobb itthon a börtönben, mint odakint a büntudattal.

Papócs: Sohasem törődtél másokkal. Most is csak magaddal törödsz. Arra nem gondolsz egy pillanatig sem, hogy ha kitergeted a lezárt aktákat, elsősorban engem teszel teljesen tönkre? Teodóráról, na és Ibolyádról, a jövőjéről egy gondolatod sincs? Megbélyegzett emberek lesznek! És ha róluk is kiderül a teljes igazság? Még mélyebbre taszítod őket! Koldusbotra jutnak és még itt, a házban sem nézhetnek a lakók szemébe!

Kázmér: Sok pénzedbe kerültem, mire kiradíroztattál az élők sorából. Legyek ezért hálás neked? Odakint gyöngé pillanatomban határoztam úgy, hogy nem bujkálok tovább. Most már nincs visszaút. Nem bírom az önvádat elviselni. Visszajöttem a tettehyre, hogy feladjam magam. Vállalom, vállalnom kell, amit elkövettem. Ha te erre képtelen vagy, lelked rajta.

Papócs: Ez az utolsó szavad?

Teodóra: Mi van uraim, duzzogtok a sarokban? Hölgyválasz! Megtáncoltatlak benneteket! Szabad? *(Kázmérral táncol.)*

Papócs *(visszahúzódik az ajtó felé).*

Liza *(Papócsához):* Nincs hölgyválasz! Kérje le a feleségét. Nem elég, hogy ide-dugja az orrát az a pizsok...

Papócs *(nekikészülődik, lassan felemeli a puskát).*

Liza: Adja ide, így nem lehet táncolni.

Papócs *(ujja a ravaszon).*

Ibolya *(észreveszi, odaugrik):* Apu, ne lőj! *(Megpróbálja kivenni a puskát Papócs kezéből.)*

Papócs *(lő).*

Kázmér *(még időben félreugrik):* Ezúttal sem talált!

Papócs *(látja, hogy Furnért találta el, erre ledobja a fegyvert, s kimenekül a házból).*

33. jelenet

Riza *(Furnérhoz ugrik):* Gyorsan, gyorsan, lelőtték!

Furnér: Tévedés volt. Ez is tévedés! Hahaha! *(Hangja hörgésbe fordul. Lebukik a székéről.)*

Teodóra: Orvost! Orvost!

Dávid *(mentőkért telefonál).*

Liza *(Dávidhoz):* A rendőrséget! A rendőrséget! *(Segít Máriának.)*

Mária *(segít Rizának Furnér körül).*

Riza *(feláll és a rivaldához megy. Csak ő van megvilágítva):* Nem, nem lehet vége!

(Megszólal a telefon.)

Riza *(leakasztja a kagylót és elengedi):* Miért jutott idáig? Miért lőttek beléje? Miért nem tudtam jobban vigyázni rá? *(Lehuppan a székre, Gondolkodik.)* Pedig szeretett. *(Kezébe temeti az arcát.)*

(A húzó gramofon lassan lejár. Rizáról elmegy a fény, most Kázmérra, Ibolyára és Teodórára esik.)

Kázmér (*Teodórához*): Tudom, hitvány alak vagyok. Mégis. Meg tudsz nekem bocsátani?

Ibolya (*átöleli anyja nyakát*): Anyu, én nem hagylak el.

Teodóra (*Ibolyára támaszkodva, magába roskadtnan zokog*).

(A jelenet állóképpé merevül, a szín lassan elsötétül.)

(Függöny.)

(Vége.)

A szereplők megszólalásainak száma:

Furnér: 503,

Papócs: 56,

Teodóra: 127,

Ibolya: 99,

Dávid: 158,

Liza: 229,

Kázmér: 67

Riza: 336,

Mária: 54.